

308995

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

శాన్తపట్టణము 1917 సం॥ నవంబరునెల 5 వ తేది సోమవారము

No 180

సంపుటము. 2.

పింగళనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ షష్ఠి.

నందిక ౧౮౦

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.

ది ఏషియన్ కమర్షల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.

- (1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత చందాలు వేయబడినది రు 4,74,025. చెల్లించినది రు 98,555
 - (2) సొమ్ము: గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలలోను, పోర్టు ట్రస్టు, మ్యూనిసిపల్ డిబెంఛర్లలోను పెట్టుబడి పెట్టుబడును.
 - (3) గలించిన పాఠశీలు: ఇతర కంపెనిలలోనలెనే, నియామక మేమియు లేకుండ, ప్రీమియముల తాలూకు బకాయ నూటికి రు 6 వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అమలులో నుంచబడును.
 - (4) పాల్సీలు: వీటికిగల హక్కులు, సౌకర్యములు మ చక్కడను ఉండవు. (799)
- పూర్వమైన లాభప్రమాదముగల ఎండవమెంటు భీమా: భీమాచేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయునెడల ఖటుంబము నకు కలుగు సౌకర్యముకటి, భీమాదారు చాలకాలముజీవించునెడల అతని జీవితకాలమునందే ధన సహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి 5 సం॥ ల కొకసారి భీమా మొత్తమునకు చేర్చి, ఆఖరున భీమా మొత్తముతో నియ్యబడును. లేగా, ప్రతి 5 సం॥ పిచ్చుట రొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. లేక తరువాత చెల్లింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనవచ్చును కోరవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు, ఈ క్రింది చిహ్నములకు వ్రాసికొనవచ్చును.
- జె. కె. రాజారావు పంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబుసెట్టివీధి, మద్రాస్.
- డి. శేషచలపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టర్, గుంటూరు.

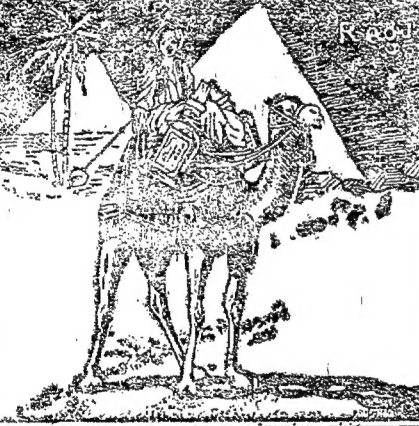
నర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ (ఛేడు మార్కు) 586
చుఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుచురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండ వలసిన ముఖ్యమధము. అంగ్ల, యూనాని, దేశీయవైద్యులచే పొగ డ్రగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము లుంచినను మందు గుణముదూరదు. తేలునకు మాత్రమే కాక పిల్లలకు, కుక్కలకు, పాము, జిడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులను నువ్వు గించును. వెలపాకెట్ 1-5 0-8-0 పోస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వెలు. ఒకసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వం. తర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమీష నియ్యబడును. చిరునామా:— ధనిల ష్రీ కం పె ని, 1.5 శంకరేశుమ్ర్తి వీధి, సోకారపేట పోడు, మదరాసు.

OTTO DILBAHAR

THE ENTIRE OF ORIENTALS DELICIOUS & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126
(రిజిస్టర్డ్ కాబడినది) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్ కాబడినది)
ఇప్పటికాలపు దుచి కనుకనునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు సువాసనగలది. అల్పాహాలుగాని, చిరాముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ తువాలవై కొన్ని దిండువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్ధమగు సువాసన ని స్ఫులకరించును. ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సైజు (అర డ్రాం)	సీసా 1-5	రు 0-8-0
మధ్యరకము సైజు 1-1 డ్రాం	" "	" 0-12-0
వేరొక సైజు 2 "	" "	" 1-4-0
పెద్ద సైజు 4 "	లేక 1/2 డ్రాం	" 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము. పత్తెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన న, కార్డుపైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుము. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువా రి దిగునవారికి వ్రాసినచో అజాకిమ్మతుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

జాల్ ఏజంటు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జమ్నామసీదు బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాయుతము
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-5 వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును.

పార్శ్వపు నొప్పుల కొర
కొలును. నాయువు
పోట్ల పొగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియుంట నుండదగిరది.

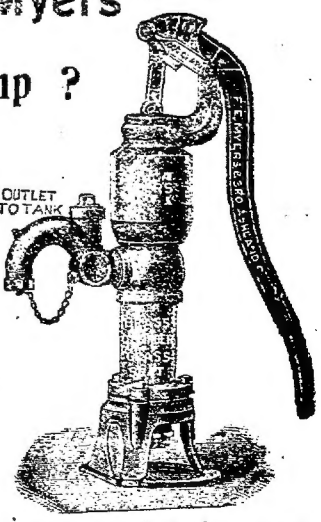
వనములకిలగడే హిందూ దేశీ యందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనము, డిస్కో, బొంబాయి ఆండ్ మదరాసు

తక్షణము దరఖాస్తుచేయుడు. కొద్దిప్రతులు మాత్రమే.
భారతదేశ సేవకు రాలైన
లోకమాత ఆనిబిసంటు చరిత్ర
ఇది ఆంధ్ర దేశ స్వరాజ్య సంఘ కార్యదర్శియగు
గా. హరిసర్వోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.
గారిచే సులభతైలిని వ్రాయబడినది. వెల. 12 అణాలు.
తక్షణము ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:— (916)
ఉత్తమగ్రంథాలయము 145, టంకసాలవీధి సాహుకార్పేట, మద్రాసు.

What is a Myers

Hand Pump ?

A new practicable, reliable and easy working appliance for drawing water from any depth up to 150 feet. Also for farm and stock use and small irrigation purposes. A large assortment of various designs always carried in stock. Write for full particulars and prices.

537 K. B. Joshi & Co.,
321, Hornby Road Fort Bombay

ఆనంద ముద్రాలయమునకు

తెనుగు ప్రాధులను దిద్దుబాటు చేయుటకు తగిన అభ్యాసము జాగరూకత గల Examiner కావలయును. ఆంధ్రభాషా పరిజ్ఞానము కొంత సంస్కృత శబ్ద పుష్పితియు సంపదలయును. యంత్రాలయమందు నుండి చక్కగ తేగిన వారు అప్రకేషను పంపవలయునే. కాని తదితరులు పంపకూడదు.

A. Venkateswar & Co.
942 Ananda Press, Madras.

తక్షణము కావలయును.

పాలిసీ హోల్డరులకును, ఏజంటులకును లాభ కరమైన యిన్నా రెన్సుకంపెనీకి జిల్లా ఏజంటులును సాధారణపు ఏజంటులును తక్షణము కావలయును. నెల 1-కి 35, 25 రూక్యములు జీతము గాక కమిషను కూడ ఈయబడును. వలయు వారు ఈ క్రింది విలాసమునకు దరఖాస్తు చేసికొనవలయును.

అప్లికేషన్లు ఆగ్స్ట 25, వి. యనగిరం

940

నికాఖపట్టణము జిల్లా,

తక్షణము! నెల 10 అనాలు. అద్భుత వల!

కలభాషిణి విజయ నేన:- ఇది యొక చక్కని నవల దీనిగురించి మేమెమియు చెప్పనక్కరలేదు. ఇది శ్రీ పురుష లిరువురును చదువదిగిరి. కొన్ని ప్రతులే యున్నవి.

వ్యవహార చంద్రిక:- ఇది గ్రామ మనసపు, కరణము, క్షీడగురువులు, గొప్పరైతులు, జమీందారులు, వ్యాపారీలు మొదలగు వారికి అనుకూలముగా నుండుటకు నూతన ఆక్షు ననుసరించి తెనుగున వ్రాయబడియున్నది.

నెల 12 అనాలు. అయ్యర్ లందు రావుజీ, (898) కృష్ణవనాయని అగ్రహారం మద్రాసు. అమృతాంజనముడిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

ది నేషనలు ఫండు &

ఇండస్ట్రియల్ అసోసియేషన్ హాంట్లు రోడ్డు, మద్రాసు.

దీపావళి వసూలు

శ్రీ శ్రీ జీ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు జాతీయ నిధి

హిందూజాతీయ నిధిభాగములయందు (చన్నరాజు ధాని కల్యాణిని) మొలకలెత్తిన పారిశ్రామికోద్యమమును పోషించుటకు నిధి నొకదానిని నేర్పరుచుటకు 1905 సం॥ కడపటి రోజులలో జీ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు సామ్యుక్త ప్రజల కొకనునిని చేసియుండిరి. దక్షిణ హిందూస్థానమున దీపావళిపండుగ ఎల్లరకు ముఖ్యముగా ఆజోజున చేస్తూ పురి యందును, తదితర ప్రదేశములందును కొంతమంది యుంటింటి కేగి అన్ని తెగలవారి నుండి సామ్యును వసూలు చేయవలయు నని సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నడిపియుండిరి. నాటి నుండియు ఎవరైనాగోరుకు భారతీయులు అన్ని తెగలవారును మనఃపూర్వముగ తమతమోదినదానిని యధాశక్తిగ ఈ నిధికి కొంత సామ్యును సమర్పించుచున్నవారు.

మనదేశమున పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వై సంఘము వారు పారిశ్రామిక సమస్యలను గూర్చి కొన్ని ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు ఏర్పాటులను గానించిరి. వర్తమాన సంగ్రామముచే కొన్ని పరిశ్రమలకు తాపే శిల్పివలసి వచ్చినది. అట్టి సమయమున వీరే ఉత్సాహముతో కార్యములను గడంగిరి. సమ్యుక్త శ్రయారుచేయుటను గూర్చియు చర్చయు కాగితము కొవ్వొత్తులు అగ్గిపుల్లల పరిశ్రమల గూర్చియు ఉపన్యాసము లీయబడినవి. చాలయది పరిశ్రమలందు కృషిశక్తి సాయమునకై దరఖాస్తుల సంపుటోనుచున్నవారు. అట్టి వారికి మనము సాయ మొసర్చుటలసి యున్నది.

ఆర్థిక సహాయమునకై ప్రజల కొక మనవి మన కాజధానియందు పారిశ్రామికాభివృద్ధికి మనమందరము నడుముగట్టుకొని పనిచేయవలసి యున్నది. రాజోపు దీపావళి మన కందరకు జాతీయోద్యమము గా నాడు. మన మందరము ఇంటింటికీ సామ్యును వసూలు చేయవలసియున్నది. సహకారభావముతో మన నందరము కార్యములకు గడంగవలయును గాన మనమందరము ప్రయత్నములయందు చందాలను వసూలుచేసి నిధికి సమర్పించవలయును. చన్నపురి గాక ఇతర ప్రదేశములందు వసూలుచేసి ప్రణయ కట్టుకొనదలచిన వారికింది వారికి వ్రాసికొనినవో విజ్ఞాపనపత్రములు పంపబడును.

మి. రంగస్వామయ్యగారు, సి. గోపాలమొసక, 354 గౌరవ సంయుక్త కార్యకర్తలు.

దుఃఖకరముగ వృత్తాంతము

(ఈ క్రింది ఉత్తరము నామాల వీరయ్య యను వారిచే మాకు పంపబడినది.)

ఈ క్రింది యుత్తరము దేశాభిమానులగు మహావీరులకును, మోసపోయి వలసరాజ్యముల కేంద్రముల మీద నున్న కూలివాండ్రకును ప్రతికాముఖమున వెల్లడిచేయ వేడెదను. వీనికి సంబంధించిన పిల్లవాని తిరిగి స్వదేశమునకు తిరిగి కొని వచ్చుటకు యేలాటి ఏర్పాటులు చేయవలయునో తెలియగోరి ప్రతికాముఖమునగాని ప్రత్యేక జవాబుద్వారాగాని జవాబు దయచేయించ ప్రార్థితులు. ఇతడు కృష్ణాజిల్లాతెలుగు తాలూకా తిరువతిపురం కాపురమును ఒక నర్యాదగల కమ్మకుటుంబముకు చేరియున్న నామాల పట్టెయ్య కుమారుడు చివీరయ్యయను పేరుగలవాడు. ఈతడు క్రిందివాడు నుండి 18-5-1917 వ సం॥ న ఆతని యన్నగారు వీరయ్యకు 18-7-17 వ తేదీన రిజిస్టరీయూత్తరము ఇందులో బొంబువది తిని. ఈచిన్నవాడు సుమారు ఏప్రిల్ 1915 వ సం॥ రమున యేతంత్రగాని దుర్భేదవలనో ఇల్లు వెడలిపోయెను. తమ ప్రతికాముఖమున జరుగుచున్న అధిశివే రాజ్యములలో భారతీయుల యిక్కట్టులను గురించిన వ్యాసములు విని ఇతని సోదరునికి ఆతిథ్యము వెల్లియుండునేమో యని సంజేహము కలిగి ఈ ప్రాంతముల నన్ని రేవులముల దిపోలకుపోయి, వాకలుచేయగా యేవిధమైన వర్తమానము తెలియక నిరాశులయి యుండిరి. ఇట్టిస్థితిలో దాదాపు 2 సం॥ రములు జరిగిన పిమ్మట 18-7-17 వ తేదీన వద్దనుండి యీక్రింది యుత్తరము తని సోదరునికి చేరింది. ఉత్తరములో కొరిన ప్రకారము సామ్యు నిధిమగా నీయుటకు సంశ్చలై యెవరికి పంప వలయునో ఏమాధికారులకు వ్రాయవలయునో ఏయే మరతుల మీద వదలెదరో తెలియగోరి వ్రాసికొంటిమి. సామ్యు నెట్లు బంపిన సామ్యుకు భంగములేక పిల్లవాడు తిరిగి స్వదేశము చేరునో దయ యించి తెలియజేయగోరెదను. పిల్లవానికి తిరిగిజవాబు వ్రాసితిమిగాని నేటివరకు దానివర్తమానము తెలియనందున మాజులులతనికి చేరుననుమృతము మాకులేదు. ఆక్రిందివాడ నిబంధనలెవ్వయో ఆయగ్రిమెంటు మరతులతో తమకుగాని చెప్ప పురియందుకు దేశవాసులకుగానితేక మహాత్ములగు గాంధీగారికిగాని వలసదేశముల మాతీలకన్యకులు లారయుచున్న పోలకుదొరగారికి గాని తెలిసి యుండునని మానమృతము. ఎవరికి వ్రాసెదరో మీది త్రిమునై మాభాగ్య మమరియున్నది. ఆపిల్లవానికి యుక్తవయస్సు వచ్చిన భార్యగలదు. ఆమె తీగ చూచితిరవలయునే గాని వ్రాయజాలము. ఇతనికి కేవలపద్యం లగుతల్లి యుగలదు. ఆమె మునుగు ఇంతయని జెప్పటకు మేరలేదు. ఇట్లెంతయందితల్లులు భార్యలు, ఘోరముగా అలోలత్తుకాయని యరచుచున్నారో ప్రభుస్వయం రరసి వలసరాజ్య నిబంధనల పూర్తిగా మహాత్ములగు గాంధీగారు వ్రాసిన ప్రకారము తొలగింతురని నమ్ముచున్నాము. పిల్లవాడు వెల్లి నది మొదలు గ్రామములలోకి ఏయి తరజిల్లాల మనుష్యుడు వచ్చినను దిపోకిపరుమొక్క యేజంట్లే యనియు, వాని నేఖంగాడీలో పంపించినయియు భయమునొందుచున్నారము. ఇట్టి పరిస్థితులు ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి పిన్నవయస్కులగు నిలాటిపిల్లలను, దిపోకిపర్ల నోటబడకుండ రక్షించ ప్రార్థించెదము. మేమందఱ మత్సాకురతతో మీలేఖ కొర కెదురు చూచుచుందుము. ఇది యొకపత్ర గ్రామముగుటచే యెట్టి యేర్పాటుల జేయవలయునో తెలియబంటిమి.

రిజిస్టరు ఉత్తరము.

“మహారాజ్య మా అన్నగారు అయిన నామాల పెద వీరయ్యగారుకు తమ తమ్ముగు నామాల చిన వీరయ్య అనేక వినయ నమస్కారములు చేసి చేయంగల విన్నపములు. ఇచ్చట క్రిందివాడవాడ యిట్టేటలో జేయము. ఆచ్చట మీ యొక్క జేమాతిశయములను వ్రాయించి పంపిస్తారావలయును. నేను ముందు మీ పేట యిచ్చట నుండి ఒక రిజిస్టరు వృత్తరము వ్రాసివాడు. సుమారు యెనిమిది మాసములు అయినది. ఇప్పటికి ఆ జాబు మీకు అందివుండ వచ్చును. మీరు జవాబు వ్రాయని కారణము తెలియదు. ఈ జాబు చూచిన తక్షణం మీరు ఎన్ని పనులు వున్నప్పటికిని ముందు జవాబు వ్రాసి వెనకల రెండవని చూడవలయును. అట్లా మీరు జవాబు వ్రాయని యెడల నామస్సు అమితమయిన ధితి గలిగివుంటున్నది. కాబట్టి జవాబు వ్రాయవలయును. నేను ముమ్మలము విడవాడి క్రిందివాడ వెల్లి నాను. అని మీ చురన్నులో క్రోధమున్నట్లు తోచుచున్నది. మీమాటలు వినక

పోవడమువల్లను నాగతి యీ ప్రకారముగా యున్నది. బ్రహ్మ వ్రాసిన లిఖితము తుడిచివేయను యెవరి వశముగాదు. నేను మన దేశము రావలయు ననుకుంటే నా చేతులో ఒక రాగి దమ్ముడిలేదు. అన్నకస్తానికి నిండా యిబ్బందిగా వున్నది. ఈ దేశము వచ్చినవాల్లు యావత్తుయింది కూడా రాగిదమ్ముడి లేకుండా ఆనకపడుతూ వున్నారు. కాబట్టి మన దేశమునకున్న యీక్రిందివాడకున్న సముద్రముమీద స్త్రీమరుయొక్క వెళ్లడము దాదాపు రెండు మాసములు ప్రయాణము లవును. ఇంత మార్గము నడచి వచ్చుటకు దారికూడా లేదు. కాబట్టి మీరు నా మీద దయయించి, యీ జాబును మీరు చూచుకున్న తక్షణము స్త్రీమరుకు ఛార్జి పా 14-0-0 పను నాలుగు పానులు అనగా రు 210-0-0 రూపాయలను రెండువందల పది రూపాయలను నేను యిచ్చట ఆగ్రిమెంటు వ్రాసి యిచ్చిన దానికి 14-0-0 పను నాలుగు పానులను అనగా రు 210-0-0 రెండువందల పది రూపాయలను వెరకి మొత్తము పా 28-0-0 పానులు అనగా రు 420-0-0 నాలుగువందల యిరువది రూపాయలు అవుతున్నది. కాబట్టి మీరు యీ పంకము మనియ్యదరు ద్వారా అంపవలయును. తరువాత నేను దేశము వచ్చి తీర్చు గల వాడను. అట్లుమీరు నన్నుని యెడల నావంతుకు వచ్చినపొలము అయిన అమ్మి నాకుడెట్లు అంపవలయును. నాకు పిల్లను యిచ్చిన మా మేనమామ గానును మా అత్తగారును నేను ఈదేశము వెల్లి నా నని యెంతమాత్రము దూషించవద్దు. “చిలుకూరి జిల్లి వెంకప్ప అప్పగారికి కూడ నమస్కారములు- మీరు అయిన యీడెట్లు అంపించినయెడల నేను వచ్చి తీర్చుకో గలవాడను. మీరు యావత్తుయింది నా వైన దయలువుంచి యంతమాత్రము నాకు సహాయము చేయవలయును అని మిమ్మల యావత్తుయిందికి ప్రార్థనలుచేయుచున్నాను.” బాబ్బా వెంకట్రాయలు. భావగారికి అనేక నమస్కారములు- మీరు అయిన నాకు యంతమాత్రము సహాయము చేయవలయును. ఇప్పుడు పొలము యవరుచే నెదిన్నీ వ్రాయించ కోరుతాను. కాబట్టి మీరు యావత్తుయింది ఉభయము నామీద దయలువుంచి వెంటనే జవాబువ్రాసి తరువాత రెండోపని చూడవలయును. మీరు చెప్ప పట్టు ముకువచ్చి ఆచ్చట పోలీసువారిని విచారించి ఆచ్చటనుంచి డెట్లు క్రిందవాడకు అంపవలయును. నా యొక్క అడ్రెస్ క్రిందివాడవాటలో యిట్టేట కాచి నెను పోస్టు ముసన్ కాన్ మానేజరు వైలిలాసము చిత్తగించి నామాల వీరయ్యకు యిప్పించవలయును అని వ్రాస్తే నాకు అందుతున్నది. ఇంతేసంగతులు చిత్తగించవలయును. పెన్లలకు వందలములు, చిన్నలకు దీకనలు.

సాక్ష్యం వెంకటేశ్వరులు చేగ్రాలు. “అట్లాగే అమృతరాయయ్య అన్నగారికి అనేక నమస్కారములు. మీరు అంతా ఆలోచించి నాయుగు దయగలిగి నట్లయితే డెట్లు పంపినపత్తును నేను మిమ్మలకు చూడగల వాడను. ఇంతే సంగతులు మీరు డెట్లు గామమున సబు కరణములకు యెరక చేసి చారిద్వారా పంపవలయును.”

ఆంధ్రపంచమ సభాధ్యక్షులు. వీరు భాగ్యవగరము అనగా దక్షిణ హైద్రాబాదు కాపురములు. ప్రస్తుతము నిజాముగారి విద్యుత్ కాళికార్యాలయ మున నువ్వోగులు, వీరుపంచములలో జననమొంది పంచమాభ్యుదయమునకై నిజామురాష్ట్రమున పనిజేయువారిలో ముఖ్యులు, స్వభాతుద్ధారక ప్రత్యేక సంఘ మగు మాన్య సంఘమునకు వీరే ప్రతిష్టాపకులు. వీరు తమజాతివారిలో నహింసాప్రచారము కొరకు ప్రయత్నించిన యహింసా సంఘసభ్యులు. ఈ సంఘము ప్రస్తుతము హైద్రాబాదు జీవరత్నాభావనచారక ఫండ్ అను పేరుతో పనిజేయుచున్నది. ఇంతయేగాక హైద్రాబాదు సంఘ సంస్కార సభయందు కాన్వొనియాహకసభ్యులు. హైద్రాబాదు ఆర్యమాజనునకు సభాసదులు. హైద్రాబాదు వ్రాహ్మసమాజస్థాపనకు ముఖ్యకారకులే కాక వ్రాహ్మసమాజ ప్రవేశకులకు తన్మతదీక్ష సుసంగునధికారులుగనున్నాడు. ప్రస్తుతము ఇక్కడి పంచమపాఠశాలకు కార్యదర్శిగా నున్నాడు. వీరు వై నుదహరించిన సమాజములే గాన పరోపకారకాన్యములకన్నిటికిని సకాల సహాయము చేయుటకై తా సభ్యులుగా నుండుటయే గాక తమతోగూడ పనిజేయుటకు ముప్పుని యొగుగురు కాలంటివాల్లను తరఫీ చాను చేసెను. ప్రభుమాంప్ర పంచమ మహాసభకు అధ్యక్షులు తన్మక పంచమ జాతివారే కావలెననిన స్వస్థిభముల వీరికంటె సామ్రులు మరియొకరు కానరాదు (ఒకచిత్తభరి)

వైశ్య మహాసభా కార్యక్రమము.

(ఒక విలేఖరి)

ఈనెల 2 వ తేదీన చెన్నరాష్ట్ర వైశ్యప్రముఖులు కాకినాడలో నాళం పద్మనాభం బి. ఏ. గారి ఆధ్వర్యమున కేంద్ర సమావేశమైరి. వచ్చిన వైశ్య ప్రముఖులలో ఎస్. కృష్ణస్వామిసెట్టి, నెల్లూరు ఎస్. వెంకటరంగముసెట్టి (ఒంగోలు) బి. బాపనయ్య (బందరు) ఎం. బుచ్చయ్య డి. శ్రీరామమూర్తి బి. ఏ. బి. రాఘవయ్య, గ్రంథి వేంకటరాజు (రాజమండ్రి) కె. వెంకటరాజు (పితాపురము) గార్లు నుండిరి.

సాయంత్రము 4-30 గంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. మొదట కార్యదర్శులగు సాలసా బాపనయ్యగారు సభాద్వేషముల దెలిపి పద్మనాభముగారి నధ్యక్ష స్థానమున కూపపాదించిరి. ఆ తర్వాత తమ తమ తమ పత్రములను సమన్వయ ప్రస్తుత భారతీయ వ్యవస్థలను గూర్చియు భారతీయుల యాశయములను గూర్చియు కాకినాడలో ఆంధ్ర ఆన సరముగా సభ సమావేశమయిటకు గారణమును దెలిపి హిందూసంఘమును బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరసంఘములని విభజించుటవలన దోషమును తెప్పి సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును గోరునెడల కాశ్రురీత్యా విభజింపబడియుండు చాతుర్వర్ణము లకు ప్రాతినిధ్య మేర్పడుటకు భావ్యముగ నుండును గాని అర్థము లేకుండునట్లు ఎట్లా విభజించుట మంచిది కాదనిరి.

అనంతరము వైశ్య ప్రముఖులనుండి వచ్చిన లేఖలను తంజివా ర్లకును సభలో చదువబడిన.

దబ్బు. బంగారయ్యసెట్టి. బి. ఏ. బి. ఎల్. (విశాఖపట్టణము) బి. వి. సుబ్బయ్యసెట్టి (నెల్లూరు) టంకాల సాంబమూర్తి (తెక్కెలి) మామిడి దేవేంద్రుడు (రాజమండ్రి) పి. ఎం. చక్రపాణిసెట్టి (కోయంబుత్తూరు) రా. బి. రామన పుల్లయ్య (నాదరావాడ దక్కను) టి. బాలకృష్ణయ్యసెట్టి బి. ఏ. బి. ఎల్. (నేలము) కె. మామంతప్ప (రాయచూరు) ఎ. వెంకటకృష్ణయ్య (బెజవాడ) గార్లు తమ సానుభూతిని తంజి వార్లల మూలమునను, ఉత్తరములమూలమున తెలిపిరి. చెన్న పురిలోని వైశ్యప్రముఖులు తమసానుభూతిని దెలుపుచుకానన గుఢలలోను ఇతర సంఘములందును వైశ్యసంఘమునకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగలేనను అభిప్రాయము నెఱిగించుచు వ్రాసిన యాత్తరమును చదువబడిన.

(1) చెన్న పురి రాష్ట్రమునందలి వైశ్యపాఠశాల అవ్వగా రాజధక్తి తీర్మానము నధ్యక్షులు లుపపాదించిరి. (2) చెన్న పురి రాజధానియందలి వైశ్యములు ముఖ్యసంఘములకు సరియగు ప్రాతినిధ్యముండు ఏర్పాటులో కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణ ముల నామోదించు చున్నారు. అను తీర్మానమును సాలసా బాపనయ్యగారు పాదించి అత్యుత్తమ రాజకీయదురంధరులచే ఏర్పాటుకాబడిన కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములనుండి వైశ్య సంఘమువారు భేదించుటకు కారణములేదనియు వైశ్యసంఘ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమువలన బాతీయసౌత్వము కుదురుననియు చెప్పిరి. ఎస్. విజయరామయ్యగారు బలపరచిన వెనుక తీర్మాన మామోదించబడిన. (3) హిందూదేశము త్వరలో వస్తునిర్మాణ, పారిశ్రామిక దేశమై ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చు ను చ న లు గలవు. గనుక, హిందూదేశ రాజకీయసభలలో కాననసభలు (మున్నగునది) తప్పక (దేశీయ) వాణిజ్యపారిశ్రామిక సంఘముల ప్రాతినిధ్య ముండవలయును. అను తీర్మానమును బి. బాపనయ్య గారు పాదించి ఆర్యావర్త ధనసంపదాదుల కీ యేర్పాటు ముఖ్యమని చెప్పిరి. రా||బ|| వైదా వెంకటచలపతిగారు, ఎస్. విజయరామయ్యగారు బలపఱచినవెనుక ఆదియు నామోదించ బడిన. (4) వైశ్యసంఘము అనాదినుండి వ్యాపారముచేయు సంఘమై యుండి పారిశ్రామిక విషయములందును విశేష ముగ పాటుపడుచు అభిమానము గలిగి యుండెడిదిగానను, విశేష ప్రజాసంఖ్య గలదిగానను వైశ్యసంఘ ప్రతినిధులు రాజకీయ సంస్థాపనలకు సంఘములందును, కా స న స భ ల యందును, సరియగు ప్రాతినిధ్య మొసంగబడ వలయును అను తీర్మానమును ఒంగోలు వాసులగు ఎస్. వెంకట రంగము శ్రేష్ఠిగారు పాదించి ప్రతిగొప్ప దేశమునందును వర్తక, వాణిజ్య, పారిశ్రామికసంఘప్రతినిధులకును రాజకీయ సంఘములందును ప్రాతినిధ్య మున్నదనియు అట్టి ఏర్పాటు ప్రకారము ముఖ్యమగు వైశ్యసంఘమునకును కాననసభాది సభలందును ప్రాతినిధ్య ముంచవలెననియు అట్టి ప్రతినిధుల మూలమునే దేశవ్యాపార పరిశ్రమలు అభివృద్ధి నందు ననియు చెప్పిరి. డి. శ్రీరామ మూర్తిగారు బలపఱచుచు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విషయము సంస్కరణ విధానము నందున్నందుననే ఆమోదించబడుచున్న దనియుచెప్పిరి. తీర్మానము ఆమోదిత మయ్యెను. (5) మాంటేగుగారిని వైశ్యసంఘముతరపున సందర్శిం పుట కీ కేంద్ర వేర్పాటబడినవారు సంఘముగా నేర్పడవలెను.

చెన్న పురి రాంధ్రసభ.

నిన్న యాదివారము సాయంత్రము చెన్న పురి రాంధ్ర సభ లలితకళాశాలవారు కీ. రి. శేషులైన ధర్మవరము కృష్ణమూ చార్యులవారి చంద్రహాసనాటకమును విజ్ఞానీయా పురమందిర మున ప్రదర్శించిరి. గా. న్యాయమూర్తి దివాన్ బహదూర్, సి. కుమారస్వామి శాస్త్రిలవారి గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. 5 గంటల కుప్రకమింపబడు నని ప్రకటింపబడిన నాటకము ఏ కారణముచేతనో 5-30 గంటల కంటే ప్రారంభింపబడకపోయెను. అత్యుత్సాహభరితులై క్రిక్కిరి యునట్లు నాటకశాల నలంకరించిన సభ్యుల కరతాళ పదతా డన ధ్వనుల నడుమ ప్రదర్శనము ప్రారంభ మయ్యెను. కాలవి లంబనదోషమును నివర్తింపజేసికొనవలె నని కాబోలు, గ్రం థము పూర్వప్రదర్శనమునందుకంటె కొంత యధికముగా వదలివేయబడినది. సభాసదులను సులభముగ రంజింపజేయు హాస్యరంగమును వదలివేయుట యెంతవఱకు సమంజసమో పాతకులే నిర్ణయించుకొనంగలరు. ప్రప్రథమమున ప్రదర్శింపం బడిన గాలవ కుంభీన ససంభాషణము మున్నగు రంగముల వృత్తాంతము కడపట కుంభీనమునోట నెల్లూరు వ్యక్తికిరం పబడియే యున్నది కనుక, అట్టి యనావశ్యక రంగములను వదలివైచి హాస్యరంగమును ప్రదర్శించియుండిన, ఇంతకన్న నె క్కువ బాగుండెడి దనుటకు సందియము లేదు. ప్రధానపా త్రముగు దుష్టుబుద్ధి (కుంభీనుని) వేషము ధరించిన వెదురుమూడి శేషుగిరిరావుగారు, ఆరంభదశయందు అంత యాకస్మికముగ ప్రవ ర్తింపక పోయినను, రానురానుగడుచు లేచి ప్రయోగమునందలి తమయ సాధారణప్రజ్ఞను ప్రకటించినటు యతిశయోక్తి కాదు. వీరిని చక్కగా గుర్తెరిగినవారు వైతమనేపలు వీరే బల్లారి రాఘవాచార్యులు గారని భ్రమపడి రని చెప్పినవో, ప్రదర్శనవైపుణ్యమందు వీరు చాలవఱకు రాఘవాచార్యులు గారిని మఱపించి రనుట యనావశ్యకము. కథానాటకుడు చంద్రహాసుడు. చంద్రహాసవేషము ధరించిన ఎస్. వేంకట సుబ్బయ్య శాస్త్రి గారి సంగీతము మనోహరమై యున్నను, ఆకృ తిని బట్టియు అభినయమును బట్టియు వీరు శృంగారనాయక పాత్రమును ధరించుట యనుచిత మని ప్రేక్షకు లభిప్రాయ పడిరి. ఆ ట్లునుటచే వీ రసపర్థు లని యర్థము కాదు. తన వెంపు గు రంజిని బండిగస్తుని గావించితి నని చెప్పినప్పుడు చంద్ర హాసుడు గుష్టుబుద్ధివై చూపిన క్రొధరసము ప్రత్యేక ప్రశంసా పాత్రము. ఇక కథానాయకల విషయము విచారితము. చంపక వేషము దాల్చిక జి. రామచంద్రయ్య గారి ముఖమున రస మధికతరముగా ఒప్పెననుట నిర్వివాదాంశమై యున్నను, విష య వేషము ధరించిన జి. వేంకటకృష్ణయ్య గారు వారికన్న నెక్కువ ప్రాధమ్యముగా తమ ప్రయోగభాగమును నిర్వహించి రనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి ప్రయోగవైపుణ్యముగల యీ యాభియులకును త గిన నాయకుడు దొ ర కుట కష్టము గనుక, వీరిలో వీరే నాయకనాయకపాత్రము లమర్చుకొనినయెడ, ఆ నాటకము సర్వోత్కృష్టముగా నుం డునని ప్రేక్షకు లనేకులు విశ్వసించుచున్నారు. ఆకృతిని బట్టి వేంకటకృష్ణయ్య గారు కథానాయకత్వమున కన్న లని ప్రత్యేకించి చెప్పట యనావశ్యకము. వరుసపాత్రలను బట్టియే కాక వాసంతిక ప్రదర్శనమునందు మాత్ర చంద్రహాసుని తో బుట్టువలె కన్పట్టె. నాటకప్రయోగము మొత్తముమీద మనో హరముగా నున్న దనుట కెంతయు సంతసింప చు వచ్చును.

రా|| సా|| కలవల రామానుజముసెట్టిగారు, (సంఘాధ్యక్షులు) రా|| బ|| వైదా- వెంకటచలపతిగారు, నాళం పద్మనాభము గారు, నల్ల గురుస్వామిసెట్టిగారు, పత్తియ సర్పిలు ఆర్య వైశ్యసభాధ్యక్షులు. పి. ఎం. చక్రపాణిసెట్టిగారు, రా|| సా|| వేల్ద రామమూర్తి సెట్టిగారు, మాతే గంగరాజుగారు, రా|| సా|| టి. నంజయ్యల సెట్టిగారు, వేమూరి పార్థసారథిసెట్టి గారు, పి. వి. కృష్ణస్వామిసెట్టిగారు, పి. అయ్యన్న సెట్టిగారు మిట్టా పద్మనాభంసెట్టిగారు, సాలసా బాపనయ్యగారు, సంఘాధ్యక్షునిచే నియమింపబడు నికొక సభ్యుడు. అను తీర్మానమును పి. సి. వెంకటరామయ్యగారు రుపపాదించ నాళం రామలింగయ్యగారు రుపపాదించిరి. ఆమోదిత మయ్యెను. మాంటేగుగారి కొసంగవలసిన విజ్ఞప్తిని తయారు చేయుటకు నాళంపద్మనాభం, నల్ల గురుస్వామిసెట్టి ఎస్. బాపనయ్య ఎస్. విజయ రామయ్య, కె. జి. బాబురావుగార్లు సంఘముగా నేర్పడవలె నను తీర్మానమును నాళం రామలింగయ్యగారు రుపపాదించ వైదా సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు ఆనన దింప ఆమోదితమయ్యెను. సభ ఆర్యులము ఆంధ్రముననే జరిగెను. అధ్యక్షులకు నందనములతో సభ ముగి సెను.

గంధిగారి మహాజరులు.

ఆంధ్రదేశ స్వరాజ్యసంఘ కార్యదర్శిగా రిట్లు వ్రాయు చున్నాడు.

మాంటేగుగారుంత్రికి నివేదించవలసిన మహాజరులు ఈ నవంబరు నెల పదియవ తేదీ లోపుగా చెన్న పట్టణమునకు చేర వలసియున్నది. పోవుటలో లైలులో వచ్చుట యగిన ఆలస్య ములు పొరబాటులు జరుగవచ్చును. కాబట్టి ఆయా జిల్లాకు ఈ కేంద్ర కనుబరచబోవు రీతిని ఒక్కొక్కరిని ప్రార్థించి యున్నాము. ఆయా జిల్లావారు వారివద్దకు తొమ్మిదవ తేదీ కై నను మహాజరులను చేర్చవలయును. వారు పదియవ తేదీకి ఇచ్చటికి ఆంద చేయుదురు.

1 గంజాము:— ఎ. అప్పలనగనయ్యగారు, 2 రహం పురము. 2 విశాఖపట్టణము: గా. భూపతిరాజు వెంకటపతి రాజుగారు, విశాఖపట్టణము. 3 గోదావరి. గా. కొచ్చనకోట వెంకటకృష్ణారావు బహదూరు బి. ఏ. గారు. 4 కృష్ణ. భో. పట్టాభిసేతారామయ్యగారు బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎమ్ బందరు. 5 గుంటూరు. కొండ. వెంకటకృష్ణయ్య పంతులుగారు. గుంటూరు. 6 నెల్లూరు. ఓరుగంటి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. నెల్లూరు. గోదావర. రావుబహదూరు ఎస్. బి. నంసింహారావుగారు కర్నూలు. 8 కడప. ఎ. నంజుడప్పగారు, కడిప. 9 బల్లారి. రావుబహదూర్ సి. వి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు, బళ్లారి. 10 అనంతపురము. చాట్టి శంకరరావుగారు బి. ఏ. ధర్మవరము. 11 చిత్తూరు. సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్. చిత్తూరు. 12 కృష్ణము. చిత్తూరుకు పంపినను పంపవచ్చును. ఉత్తర ఆంధ్రాడు జిల్లాలో ఏర్పడినవారికి పంపవచ్చును.

చెంగల్పట్టు } తమతమ జిల్లాలలో ఏర్పడినవారికి పంపవచ్చును సేలము. సి. పి. రామస్వామయ్యగారికి పంపవలెను.

వ్యవధి యింకను ఎక్కువ చేయుటకు వీలులేనా యని అనేకులు ప్రశ్న లగుచున్నారు. నిజముగా ప్రభుత్వమువారు కోరలేకది మనము పంపు మహాజరుయొక్క ప్రతి. దానిని ముందుగా వారు ఏర్పరచిన తేదీలోపల పంపిన యెడల సంతక ములుమాంటేగుగారు ఇచ్చటికి వచ్చువరకును గూడ చే యించుమండినను ప్రభుత్వాధికారుల కెలాటి యభ్యంతర మును నుండగూడదు. నష్టము రాబోదు. ఇదియంతయు ప్రభు త్యాధికారు లెరుగని సంగతికాదు. ఇందు కనుగుణముగా వారు నడచుకొందురనియు నమ్మకగియున్నది. కాని వాస్తవే. చేయుదురని నిష్కర్షగా చెప్పటకురాదు. ఒకజేత నవంబరు ౧౨ వ తేదీకి తరువాత మేముమీయు తీర్మానించినవన్న సత్యమి

చ్చును. అందువలన సాధ్యమైనంత సంపూర్ణముగా 10 వ తేదీ లోపుగా మనము పని జరుపుట యుత్తము. ఎల్లవిధముల కష్టపడి నాటికి కాగల పని యంతయు చేయించి పంపిన యెడల జరిగిన పనిని నాటికి ప్రభుత్వాధికారుల యెదుటనిడి

“ ఇంకను పనిజరుపుటకు కత్తి ఆవకాశము లున్నవి. మాకు ఇది వరకు నొరికినకాలము స్వల్పము. తప్పక ముందునకు మాంటే గుగారు వచ్చువరకు మేము సంతకములు తీసికొందుము. ఆ సంతకములను మీరు వారికి సమర్పించి తీరవలసియుండును ” అని యడుగగనును. ఆ ప్రార్థనను ఆధికారులు మన్నింపక తీరదు. కాబట్టి,

నవంబరు తొమ్మిదవ తేదీ లోపుగా సాధ్యమైనంత పనిచేసి సంతకము లై నను మహాజరులను దగ్గర పెట్టుకొనక పంపి వేయవలసినది.

ఆంతటితో పనిపూర్తి యయినదని ఆలోచింపక క్రొత్త ప్రతులు తీసికొని ఎప్పటికలెనే పని సాగించవలసినది.

ఆత్యుత్సాహముతో నేటి దినము ఈ విషయమున పని చేయుమందు ఆంధ్రపుత్రు లెల్లరును దేశముయొక్క వందన ములకు పాత్రులు. దేశముపక్షమునను స్వరాజ్య సమితి పక్ష మునను వారి కందరకును అభివందనముల నావరించుచున్నాను. గా. హరిసర్వోత్తమరావు.

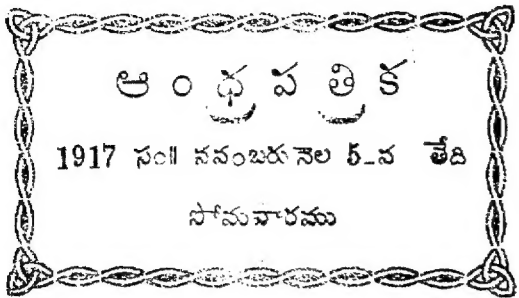
మ్యూనిసిపల్ లాంతరులు పగులగొట్టబడుట:— కన్న నగరంలో నొక మోస్తాజాతివాడు కొన్ని మ్యూనిసిపల్ లాంత రులను పగులగొట్టినందుకు వానికి 100 రూ||లు జుల్కానా విధింపబడినది.

ఉచితము. గదాధర మనోహరమగు నవల. ఆడిన్:— హెచ్.బి.ఎం.ఏ. అండు సెన్సు, 943 పోస్టునాక్కు 27, మద్రాసు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల - బందరు.

దీపావళి వసూళ్లు.

ఆంధ్రమాతృపుత్రులు ఆంధ్రదేశ మ దన్నిచో
టులను దీపావళి వసూళ్లను సొమ్మును వసూలు
చేసిమాతృపూజ జేయ బ్రాధితులు.

లం ద ను

ఆంగ్లో హైందవుని హెచ్చరిక.

మాంటాగూగారి ప్రకటనము ప్రాత ఆంగ్లో
హైందవులను నిద్రనుండి మేల్కొల్పు చున్నది.
మాన్వేక్షభుగారి చదురిని మాంటాగూగారు
భారతదేశపు వజీరో నై చెదరేమో యని, వీరు
దిగ్విజయ జెందియున్నారు. తమ బంధువర్గమునకు
సంస్కరణప్రవానానంతరము ఉన్నతోద్యోగ
ములు పూర్వముందువలె సులభముగ లభింప
వేమో యని వీరు దిగులుజెంది యున్నారు. తమ
తనయులు హిందూదేశమును పాదుపాలనలె నేలు
కాలము సమాప్తిజెందునని వీరు తలచికొనినపుడు,
వీరిలో జనించు రోషవిపాదములు యూహింప దగి
నవేగాని, వర్ణవివేకవిగావు. ఇట్టికష్టసమయమున
వీరిలో నొక్కొక్కరే కడుములు విగించి సంస్క
రణముల కడ్డపడ భగీరథప్రయత్నముల గావిం
చుచున్నారు. మాంటాగూగారు కాలప్రవాహ
ము వడునలించి వర్తించుచున్నారని ఎరుంగలేక,
తమ స్వలాభములకు భంగము గావించ యత్నిం
చుచున్నారని వీరు దలంచుచూ, తమ రోషావల
మంతయు వాటిపై గురిపించు చున్నారు. సభల
గావించు చున్నారు. ఉపన్యాసముల నొసగు
చున్నారు. తీర్మానము లుచుచున్నారు. మాం
టాగూగారిని బహిష్కరించెదమని చెబుచుచు
న్నారు. నేటి లెంత్రీవార్తలూ ఒక ఆంగ్లోహైంద
వుడు హైందవ ప్రభుత్వమును హెచ్చించుచూ,
వ్యవసరింపరలను "ఉపసంహరణ" క్రితక
క్రమము మొదలైనటుల గావగను. ప్రభు
త్వసారాశము భాతీయుల యభ్యుదయము
మిత్తమై హిందూదేశ నకు తిరిమూలమున
వందబడినది మిగిలి వ్యాయముల సారాశము
లిక ముందు వెలువడును.

వ్యాసకర్త భారతదేశమున పరిమళము వర్షము
ములు విలువయును కాలమును వ్యయపఱచెను
ఇదియే వీరికి భారతదేశసమస్య గూర్చి వ్రాయు
టకు గల ముఖ్యము. వీరు తమ నామమును
వెల్లడించిన బాగుండెడిది. అటుల గాక తమ
నామమును మరుగుపఱచుట యనుమానములకు
కారణమగుచున్నది. రాజకీయ విషయములపై
వ్యాసముల వ్రాయువారి యర్హత గూర్చి విచా
రించుటకు, వారి నామము ప్రజలకు తెలియుట
యవసరము. వారికి గల లోకానుభవము, ప్రస్తుత
పరిస్థితుల పరిచయము, ప్రజల యెడ
సానుభూతి మొదలగు విషయములు ప్రపంచము
నకు వెల్లడియగుట ముఖ్యవసరము. వీరు పరు
నారు వత్సరములు హిందూదేశములో నివసించుట
పంతోషప్రదమే గాని, వీరు నివసించిన కాలము

"ప్రభుత్వము"నకు ముందో వెనుకనో తెలియగోరు
చున్నాము. 1905-వ సంవత్సరమునకు బూర్వపు
జ్ఞాందూదేశమునకును 1907-వ సంవత్సరపు
జ్ఞాందూదేశమునకును సంబంధము లేనటుల గ
న్నట్లును. జాతీయభావము దేశమునం దంతను
వ్యాపించి 1908 వ సంవత్సరమునుండి యు
మాత న సం దేశ ము నొసగినది. జాతీయ
దృక్పథమే పూర్వముగ మారెను. స్వరాజ్యాదర్శ
ము కనులకు దూరముగ పొడగట్టెను. సంగ్రామ
మూర్ఖులైన పిమ్మట జాతీయ హృదయము
స్వచ్ఛందమై ప్రకాశించెను. స్వపరిపాలనాదర్శ
ము జాతీయదృష్టికి చేరువ నిలచెను. భారత
జాతి ఆత్మోపలబ్ధిని గాంచుటకై సరుణమునకు
సద్గతులగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రస్తుత పరిస్థితుల
నెరుగని వ్యాసకర్త హిందూదేశసమస్యను గూర్చి
వ్రాయ మొదలైనచో, "ఓవేవాను వింకిలు"
బోలె పరిహాసాస్పదమగుట నిశ్చయము. వ్యాస
సారాంశము జూచిన, వీరికి దేశసమస్యలయెడ గల
జ్ఞానము యత్యల్పమని సుగోచరమగు చున్నది.
పదునారు వత్సరములకన్న వైకాలము హిందూ
దేశమున నివసించి, అందలి ప్రజలగూర్చి గాని
వారి నాగరికత యాచార వ్యవహారముల గూర్చి
గాని గ్రహింపలేక, స్వదేశమునకు వెదలి కట్టు
కథల బ్రచురించిన ఆంగ్లోహైందవ మహామహు
లనేకులు గలరు. వీరు క్రజలతో గలసి మెలసి తిరు
గుట కిచ్చగింపరు. అట్టి కార్యముచే తమ క్రతిభ
కెట్టి లోటు వాటిల్లునో యని వీరికి వెలపు. వీరికి
దేశీయులలో గల పరిచయాలందరును తమ వంట
వాండ్రు. వారిని గూర్చిన యనుభవముల దెలు
పుచూ వీరు దీర్ఘ వ్యాసముల వ్రాయగలరు.
వారి వర్తనము వాధారపరచి కొని
భారతీయుల వర్తనము గూర్చి విమర్శనముల లిఖిం
తురు. వేటాడటకు తఱచుగ వెడలుటచే, వ్యా
సముల గూర్చియు, ఘోరసర్వముల గూర్చియు
వీరు దెలుపగలరు. తాము వ్రాయు కథలలో హిం
దూదేశము ఘోరసర్వములకును, క్రూరవన్య
మృగములకును అలరాల మని దెలుపుచుండుట
సర్వసామాన్యము. మరచితిమి. హిందూదేశముం
దలి గారడీవాండ్రు వీరిదృష్టి నాకర్షించుచుండును.
మామిడితొకను పాతి, ఫలసమన్విత మగు చూత
వృక్షము దెప్పించుటయు, బుట్టలోనున్న మనుజుడు
మాయమగుటయు మొదలగు విచిత్రములు వీరి
దృష్టి నాకర్షించును.

కాని ఆధునిక రాజకీయసమస్యల జర్పించు
ట క్లిష్టమైన మక్కరకురాదు. ప్రభుత్వమువారి
తరుణమున అపాయకరమగు సంస్కరణముల బ్రవే
శపెట్టవరని, హిందూదేశమున అలజడి కలుగు
చున్నదట. హిందూదేశము దీభావ మెవరిలో
జనించినదో, వీరు దెలుపలేదు. కొందరు ఆంగ్లో
హైందవులయందును, వారి యనుచరు లగు
యత్యల్పసంఖ్యాకులగు భారతీయులలోను యీ
భావము వ్యాపించుట సత్యమే యని చెప్ప
వచ్చును. అతియ కాని, హిందూదేశముదం
తను సంస్కరణముల గూర్చి భయము వ్యాపి
ంచినదని వీరు దెలుపదలచినచో, వీరి యజ్ఞానము
గూర్చి జాలి గలుగక మానదు. ప్రభుత్వమువారిపై
సంస్కరణముల నొసగెదరో ప్రజలకు తెలియలేదు.
స్వలాభ మంతరించు దిన మే తెంచుచున్న దని,
కొందరు ఆంగ్లో హైందవులు మాంటాగూగారి
రాక ఫలప్రదము గాకుండ గావించుచున్న యాం
దోళనముచే, రానున్న సంస్కరణములు యభి
వృద్ధికి ప్రతికూలముగ నుండునేమో యని మాత్ర
ము ప్రజలలో భీతి వ్యాపించిన మాట సత్యము.
ఇందుకు నిన్నటిదినము ఘోకలేహులలో ఆంగ్లో

హైందవుల కలవరము గూర్చి, తమ యసమృద్ధి
దృఢముగ దెలుపుచూ గావించిన తీర్మానములే
నిదర్శనము. ఆ సభావృత్తాంతమును వేరొకచో
బ్రచురించితిమి.

విద్యాధికులపై ఈ వ్యాసకర్తకు గల యేవ
గింపు, వీరి జాతి కంతకును వ్యాపించియున్నదే.
ఇందుకు కారణము కరతలామలకమే. విద్యా
ధికులే వీరితో సమానపనవుల నలంకరించుటకై
యత్నించుచున్నారు. విద్యాధికులే ప్రజాశయము
లను వెలిబుచ్చుచున్నారు. విద్యాధికులే, వీరి నిరం
కుశము దగ్గించుటకై, స్వపరిపాలనము గోరుచున్నా
రు. భారతీయులకు విద్య నొసగ ప్రారంభించిన దిన
మే వీరి ప్రతిభకు దున్దినము. విద్యాధికుల తృప్తిబర
చుటకయి, ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుటచే,
ఆంగ్లోహైందవుల ప్రతిభకు భంగము కలుగుటయే
గాక రాజభక్తిసముచేతులగు శూరజాతుల వాం
ఛలకు గూడ భంగము గలుగుచున్నదని, ఈ విలే
ఖరి హెచ్చరించుచున్నాడు. ఈ విలేఖరి పరిపాలనా
బాధ్యత వహించుచో, శూరజాతు లనువారి కు
న్నతపదవులొసగి, విద్యాధికులను బహిష్కరించి,
ప్రవ్యను దేశముందువలె మోటుబలమునకు ప్రా
ధాన్య మిచ్చుట నిశ్చయము. పరాత్పరు డట్టి
వివత్తునుండి భారతదేశమును రక్షించుగాక !

ఈ వ్యాసకర్తవంటి వారు, సామ్రాజ్యలాభము
గాని, సంగ్రామాదర్శముల గాని, ఆంగ్లదేశ గౌరవ
ముగాని, లక్ష్యమునం దుంచుకొనక, కేవలము స్వ
లాభముకొరకై పెరుగులాడుచున్నారు. వీరుదేశా
భివృద్ధికి గావించు ప్రయత్నములను భంగపఱచి,
మాంటాగూగారి రాక జయప్రదమై, దేశవాం
ఛలు ఫలించునటుల, భారతీయు నాయకు లెల్లరు
ప్రయత్నించు టముఖ్యవసరము. నిరాశచే బయ
లైదలిన పురాతనాంగ్లోహైందవుల రోషవాక్య
ములపై, ఆంగ్ల రాజ్యాంగ వేత్తలు లక్ష్య ముంచ
జాలరు.

ఒంగోలు మ్యునిసిపల్ సంఘము.

ఈ సంఘమువారు 1916-17 సంవత్సర
మున 27 సభల జరిపిరి. అందు రెండుసభలు నియ
మితసంఖ్య రాక నాపుజేయబడినవి. ఈ వత్సర
మున ఆదాయముకన్న వ్యయ మధిక మయినది.
ఆదాయము రు 28281-10-10 లు. వ్యయము
రు 33249-5-0 లు. పన్నులు వసూలు జేయు
టకు నిర్బంధపద్ధతు లవలంబించబడినను, పన్నుల
వసూలు తృప్తికరముగ లేదు. రోడ్ల మరమ్మత్తు
కొరకై రు 1351-8-10 లు వెచ్చించబడిన వని,
వీరి నివేదికము దెలుపుచున్నది. ఈ ధనము, నూ
తనబాటలను నైచుటకన్న పూర్వపుబాటల మర
మ్మత్తు నిమిత్తమై వెచ్చించబడినదని, సంఘనివేది
కము దెలిపినది. కలెక్టరుగారు రోడ్లు మంచినితి
యందున్నవని తమ విమర్శనములో తెలిపిరి. ఇం
దుపై ప్రభుత్వమువారు తమ సందియముల తెలి
పిరి. రు 1351-8-10 లు రోడ్లపై వెచ్చించబడిన
వని వైన తెలిపినది. 1915-16 సంవత్సరపు
నివేదికమును, కలెక్టరుగారు విమర్శింపుచూ, ఆ
వత్సరపు మరమ్మత్తులకు 1300 రూప్యములు
మ్యునిసిపలు సంఘము బాకీజేలినదని తెలిపిరి. అ
టులయినచో, ఆ బాకీ మొత్తమును 1916-17-వ
సంవత్సరమున సంఘము వారు దీర్చియుండవలెను.
ఈ బాకీపోగా, రోడ్లపై సంఘము వారు వ్యయపెట్టి
నది రు 51-8-10 లని గాన్పించుచున్నది. ఇంతస్వ
ల్పమొత్తముతో గావించబడిన మరమ్మత్తులతో
రోడ్లు మంచినితియందున్నవని కలెక్టరుగారు రెండు
తెలిపిరి, ప్రభుత్వమువారికి గోచరింపలేదు. ఇం

వృత్తాంతములు

స్వప్రతిపాదనోద్యమమునకు కృతజ్ఞతలు కరచి... నొక క్రొత్త మహమ్మదీయసంఘ మేర్పరచబడినది.

క్రిందటి గురువారమునాటి సామంతాలము సర్వే మే కేలు ఓడ్యమును గారు జీలమనగరమున రెండవ దర్బారును గావించిరి.

సింధిబాహుంకీ దివాలా యెత్తివేయబడెను. కొంతమంది దైత్యుల అబాగ్రత్తయే దీనికి కారణము గాన వారిచే నప్తముల నిష్పింపవలసినదమను సింధు కమిషనరుగారి కోర్టులో దావాచేసిరి.

లింగాయతులు కొందఱు బెల్గాములో నొక పెద్దసభను గావించి అనేక తీర్మానములను చేసిరి. తమ జాతివారికి బాంబాయి శాసనసభలో విరుగుదు సభ్యులు తమచే నియమింపబడవలయుననిరి.

పంజాబు శాసనసభ ఈ నెల 6-న తేదీని లాహోరులో సమావేశమగును. అనధికారసభ్యుల అనేక తీర్మానముల ప్రవేశపెట్టెదరు. సభాసభర మనధికారసభ్యులు సాంపత్తికి కార్మిక నిరేదనమును తర్కించుచున్న త్రిమిదివరలోకలె ముగ్గురు సభ్యుల నెన్నుకొందురు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంఘమువారు బొంబాయికి విచ్చేసి ఉడట పాఠశాలలను, విద్యార్థి వసతిగృహములను సందర్శించిరి. శుక్రవారమునాడు వారు పూనాజూడబోయిరి. ఆదివారమునాడు బొంబాయికి మరలిరి. రాబోవు బుధవారమునాడు వారు ఆలహాబాదునకు బోవుదురు.

జీలము దర్బారులో గంభీరోపన్యాసము నొసగుచు పంజాబు రాష్ట్రము యుద్ధము నిమిత్తము 2,20,000 ల మంది మనుష్యుల సంపెనయియు అందు నూటికి 30 మంది నొప్పున యుద్ధభటులుగ నున్నారనియు ఓడ్యముగారు చెప్పిరి. ఉపన్యాసాంతరము బహుమతులును, బిరుదులును, సహదులు నొసగబడెను.

రిక్షాబండిలో గనుట:—ఈ నెల 2 వ తేదీని కూనూరు నకు సమీపములో నుండి మిల్క్-విలేజునుండి యొక ఆంగ్ల భారతీయ గడ్చిడీ స్త్రీ కూనూరులోనికి లాలి ఆస్పత్రికి యొక రిక్షాబండిలో బోవుచు బండిలోనే ప్రసవమయ్యెను. పిదప మాతా శిశువులు ఆస్పత్రిలో చేర్చుకొనబడిరి.

రంగూనులో మాత్రయను హేయను అను స్త్రీ బలవంతమున నొక దొంగచేతినుండి కత్తి నూడబెరికి వానిని భయపెట్టి తనతో వచ్చు నిరువురయొక్కయు తనయొక్కయు భవనాన ప్రాణముల దక్కించుకొనినందులకు మెచ్చి పోలీసు కమిషనరుగారు రామెకు రూ 50 బహుమతిని బంగారు మురుగుల జోడును బహుమతి చేసిరి.

పోస్టాఫీసు సర్టిఫికేట్లను కొలిది జలకే కొంతమంది బూటకులు తెలియనివారివద్ద నుండి సంగ్రహించుకొనుటను జెలిసికొని పంజాబు దొరతనమువారి కల్లు చేయనూడదనియు, పోస్టుమాస్టరు జనరలుగారి యనుమతి నొందిన ఏవోస్టాఫీసువద్ద నైనను ఆకస్మాత్తుమున రొక్కముగ మార్చివేయవచ్చు ననియు సొక ప్రకటన నడిరి.

కనిస్తేలులు ఎరుగొనవలడు:—కన్నమారులోని తేబుక్రొయలో రెండు క్రొయల వారలకు కలిగిన కొట్టులాటలు, తన్నులాటలుగూర్చి భోగట్టులు చేయుటకు బోయిన ఇద్దఱుకనిస్తేలులు ఇరువురచే నెదిరింపబడిరి. కనిస్తేలులిరువురును తమ్మునెదిరించినవారిపై కేసుచేసిరి. కేసు విచారణాంతరము ముద్దాయి లిరువురుకు చెరియొక యారమాసములు కఠిన శిక్ష విధింపబడెను.

పారానిసాలో సముద్రములోనికి దుముకుట:—కొలంబోలో గతబుధవారమున కృష్ణస్వామి అను సొక నవుకరి వాడు సారాత్రాగి నివాసే నొక రిక్షాబండిలో గూర్చుండి సముద్రపుకట్టుననే పోవుచుండగా నతడు ఆకస్మికముగ బండి నుండి క్రిందకు దుమికి పరుగెత్తిపోయి గట్టుమీదనుండి నీటి

దలి నిజస్థితిని దెలుపవలయునని వైరైనుగారిని ప్రభుత్వము గోరిరి. వైరైనుగా రెట్టి సమాధాన మొసగెదరో చూడవలసియున్నది. వీరి సమాధానము ప్రభుత్వమువారి సందియముల దీర్చగలదని చున్నారము. పురపాలకసభ త బాగుగ నున్న పవడినది. నీటిసప్లయ కొరకు, ఏర్పాటులు కుట్రకై సంఘమువారికవిధానమేర్పఱచిరి. క రామయ్యబావిని బాగుపఱచి, అక్కడ నీటిని యూకి సప్లయజేయుట కీ సంఘము ఏర్పాదించిరి. పట్టణవై శాల్యము జెంచుటకు ప్రయత్నములు ఫలించవందున, గుంటూరు వలస బార్డినేటు జడ్జికోర్టు ఒకటి ఒంగోలులో నుండ వలయునని, సంఘమువారు సూచించిరి. శ్రోతలనిపివలు సంఘమువారు ఏర్పాటు చేసిన స్థలము పట్టణమునకు దూరముగ నుండుటచే లాభకారి గాదని, క తత్కరుగారును ప్రభుత్వమువారును తమ సందియముల చెలిపిరి. సంఘమునకు నూతన భవనమును నిర్మించుట కిది తరుణముగాదని ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. సంఘ ద్రవ్య పునిలువ దక్కువగ నున్నది. నీటి సప్లయ పట్టణ సర్వేలగూర్చిన విషయములు పట్టణాభివృద్ధికి ముఖ్యపరములు. ఈ పనులకై ద్రవ్యమొసగి, మ్యునిసిపలు సంఘ ప్రయత్నములకు దోడ్పడ, ప్రభుత్వమువారు ప్రార్థితులు.

ఆర్యవైశ్యసభ నాళిము పద్మనాభముగారి యాజమాన్యము క్రింద ఈ సభ యీ నెల రెండవ తేదీన కాకినాడ నగరమున జరిగి, కాంగ్రెసు సంస్కరణములను పూర్వముగ నామోదించెను. హిందూ దేశపు యైశ్వర్యమును, హస్తములయం దుంచి కొనిన ఆర్యవైశ్య సంఘమువారు కాంగ్రెసు సంస్కరణముల నామోదించుట, జాతీయోద్యమమునకు చేయూత నొసగుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరులెల్లరు కాంగ్రెసు సంస్కరణములకు వ్యతిరేకులని, ప్రతిపక్షు లికమిదట నుడువ వీలుండదు. అన్ని సంఘములవారును ఆర్యవైశ్యుల ననుకరించి, జాతీయోద్యమమునకు తోడ్పడ గోనుచున్నారము.

బ్రాహ్మణేతరసభ ఉత్తరసర్కారుల బ్రాహ్మణేతరసభ విజయవాడలో రావుబహదూర్ పి. త్యాగరాయశ్రేష్ఠి గారియాజమాన్యము క్రింద జరుగునని, వేరొకచో ప్రచురించితిమి, ఆ ప్రకటనమున వెయిమంది ప్రతినిధులు సభ కాహ్వానింపబడి రనియు, ఆహ్వానమున శాసననిర్మాణ సభ్యత్వము, శాసననిర్మాణ సభలో ఎన్నికహక్కు, తాలూకా జిల్లాబోర్డులు మ్యునిసిపలు సంఘముల సభ్యత్వము మొదలగు విషయములు గుర్తించబడినవని దెలుప బడినది. ప్రకటనమునుబట్టి, ఆహ్వానింపబడిన వారు తదితరులు ప్రతినిధులుగ నుండ నడ్దులు రాయను సందియము పొడము చున్నది. ఇం గూర్చి కార్యనిర్వాహకులు స్పష్టపఱచుట

శమందు విద్యావ్యాపకము చున్నసభలో, మాంటాగూగారి తరపున క్రతుత్తర మొసగుచూ, సంగ్రాముచే, హిందూదేశమున విద్యావ్యాపకములు వెనుకంజ వైచి నవని, కంగ్రెజ్ సభలో విద్యావ్యాపకమునకు మును వెచ్చించుచున్న ఫిషరుగారు వీరే ఆ జేగ నుండు విద్యావ్యాపకమున తరము తెంచుకులేస్తా, వీరు చెలిపి సందియముల బాపెదరా?

లోనికి దుమికిన. అచ్చట నుండిన యుద్ధకు పోలీసువారు నీటి లోనికి దిగి వానిని గట్టునకు యాక్కుకొనివచ్చి వానిపై స్వహత్యక్రింద కేసుచేసిరి. వానికి మేజిస్ట్రేటుగారు 50 లూ|| లు జుల్మానాను విధించిరి.

గడితాళములు విరుగగొట్టుటదీ సామాను అపహరింపబడుట:—కలకత్తాలో లియేటరు కోర్టు నెం 41 రక గృహముందు గాపుర ముండిన మేడమరోజు ఎడ్మి అనునొక పాశ్చాత్యస్త్రీ ఇదిగఱ కాటుమాసములక్రిందట తాము నివ్వాకు బోవుపుర్వము తమ సామానసంతను నొక గోదాములో నొక గదియందుంచి దానికి తాళములువేసిరి. తిరిగి యామె కలకత్తాకువచ్చి చూచునప్పటికి తాళములు విరుగగొట్టుటదీ అందుండిన సామాను అపహరింపబడియుండెను. దాని నామె పోలీసువారికి తెలియజేసెను.

చైపురము మసీదు గందరగోళము:—ఒకదినమునకొందరు మోస్తాబాలరులు మసీదు అంతర్భాగమునకు బోవుటకు యత్నించిరి. వారిని కొందఱు పూర్వాయన్ లానులు లోనికి పోకుండనాటంకపరచిరి. ఉభయపార్టీలవారికి జగదముకలిగినా. ఇరుపక్షములవారిలో 45 గురికి గాయములు జరిగినవి. పోలీసువారు సమయమునకు రానియెడల పోలీసప్రములు కూడ కలుగునంత హోరాహోరీ పోట్లాట జరిగెను. పోలీసువారు రెండుపార్టీలవారిపై కేసుచేసిరి. ఇరుపక్షముల వారిలో చేరి యారుగురుపై నేరములు మోపబడెను. కొందఱికి ఖయదుశిక్షయు మిగిలినవారికి జుల్మానాలును విధింపబడెను.

సింహళములోని బేటికాలోయ సరస్సుపై జరిగిన ప్రమాదము:—గత గురువారము ఉదయమున వెనలను మత బోధకులగు కనగకాబిగారు ఇద్దఱి విద్యార్థులతో గూడ బేటికాలోయ సరస్సుపై పడవమీద బేటికాలోయ పురమునకు బోవుచుండిరి. వారు దరిచేరుటకు నుమాను 50 గజముల దూరములో నుండినపుడు పెద్దగాలి వీచుటచే పడవ గొడుగు బాటాయెను. పడవ కళానులును వీరు మువ్వరును నీటిలోపడిరి. కనగకాబిగారు పడవను తిరగవేసి దాని పట్టుకొనుటకు ఆధారము కల్పించిరి. గట్టుపైనుండి జాలరులకొఱకు వారు కేకలు వేసిరి కాని జాలరులు వినిపించుకొనలేదు. తరువాత 1 గంటవేసుక కొందరు మహాచ్యుతీయులు చిన్న పడవను నీటిలోవేసి వారిని రక్షించుటకు బోయిరి. వారందఱును దానిలో గట్టును చేరిరి.

అవసరోత్తరాంధ్ర మణ్డలంధల బ్రాహ్మణేతర హిందూనాయకసభ - బెజవాడ.

కార్యదర్శి ఇట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.

ఈ సభ 11-11-1917 తేదీని బెజవాడపురమున జరుగునని యిదివరకే పత్రికాముఖంబున ప్రచురపరచి యున్నాము. ఈ సభకు కృష్ణ జిల్లాలోని నానాదిక్కులందున్న భవనంబులయినట్టియు, భూస్వాములయినట్టియు, పలుకుబడిగలిగినట్టియు, విద్యాప్రతిభ త్రిగలిగినట్టియు వివిధవర్ణస్థలయిన మహారు రెండువందలమందితో కూడిన యాహ్వానసంఘ మేర్పడి యున్నది. ఏలూరు వాస్తవ్యులును, హైకోర్టువకీలులు, ఏలూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటును నగు రా||బ|| కూర్మా మొకట రెడ్డి నాయుడు బి. పి. బి. యల్ గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగాను, చంద్రాను నివాసులగు రా||బ|| పిట్టి త్యాగరాయ చెట్టి బి.పి గారు సభాధ్యక్షులుగాను నేర్పరుపబడియున్నారు.

గంజాంమొదలు నెల్లూరువరకు నుండు ఆరు జిల్లాలలో చాలవరకు బ్రాహ్మణేతర నాయకులు ప్రతినిధులుగ ఆహ్వానము చేయబడి యున్నారు. చట్ట నిర్మాణసభాసభ్యుల కన్యలయిన మారలును, ఆ సభకు పోటర్లును, తాలూకాబోర్డు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులును, మ్యునిసిపల్ కమిషనరులును, పలుకుబడిని బట్టియు, విద్యనుబట్టియు, ద్రవ్య వ్యాపారములబట్టియు, వ్యవసాయబట్టియు, ఇతరప్రతినిధు లేర్పరుపబడి యున్నారు. వీరందరకు ఆహ్వాన పత్రములును టిక్కెట్టులు పంపబడినవి. ఆహ్వాన పత్రము లేకారణమున నైనను అందరియెడల టిక్కెట్టు నిమిత్తం ప్రధాన కార్యదర్శికి 10 తేదీలోపుగ తెలియజేసి టిక్కెట్టును సిద్ధపరచుకొన వచ్చును.

విద్యాధికులు మున్నగు నితరజిల్లాల పెద్దవనవ్యులు ప్రేక్షకులుగ నాహ్వానింపబడి యున్నారు. రైలుస్టేషను యెడట కొండకు పడమటి వైపుననున్న హిందూనాటకాల సభాప్రదేశముగ నేర్పరుపబడినది. ఆహ్వానము కాబడిన ప్రతి నిధులకును ప్రేక్షకులకును భోజనాది సౌకర్యముల నిమిత్తము తగిన యేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును తప్పక దయచేసి సభకు జనప్రదము గావించగోరుచున్నాము.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

నావికుల ధైర్యము

గౌరవించబడుట.

లండను, నవంబరు 2:— నెల్సను ఆనవాక యజమాని కి విక్టోరియా క్రాసును, యాతని కుమారునకు ధైర్యముగ ప్రవర్తించినందుల కొక పతక మియ్యబడినదనియు లండను గజెట్టు ప్రకటించుచున్నది. గత ఆగస్టుమాసమున ప్రయాణ మొనరించుచుండగ నెల్సను నౌకకొక శత్రుజలాంతర్గామి యెదురయ్యెను. జలాంతర్గామి యుద్ధమారంభింప నెల్సను నౌక గూడ సన్నద్ధమయ్యెను. జలాంతర్గామితోడ పోరాడుచుండ నౌకా యజమాని టి. క్రిస్టు ఆనవాతడు గాయపడెను. వెంటనే యాతని కుమారుడు నౌకా యజమాన్యమును బూని యుద్ధమును సాగించెను. కొంతకాలమగుసరికి క్రిస్టు మరణించుటయు నౌక మునుగుటయు సంభవించెను. నావికులు పడవలలో నెక్కి రెండు దినములు తమ పడవలను నడపుకొనిరి. అనంతరమున వారు దరి చేర్చబడిరి.

మరికొన్ని గౌరవములు.

సబుమెరైను యుద్ధములలో పరాక్రమమును జూపిన లెఫ్టినెంటు ఛార్లెసు జార్జి బోనెసు ఎర్నెస్టు పిచ్చెరగార్లకు విక్టోరియా క్రాసు లీయబడెను. కెప్టెను గోర్డను కాంటెల్లు గారు మరల గౌరవించబడిరి. వీర లాగర్విన్ సాహసు కృత్యములు గజెట్టున పేర్కొనబడలేదు.

నౌకా వైమానికుల యద్భుత చర్యలు

డి. ఎస్. బి. విరుదములు. కొందరు నౌకా వైమానికుల కొంగుబడెను. ఈ సందర్భమున వైమానికుల సాహస కృత్యములు కొన్ని వర్ణింపబడినవి. లెఫ్టినెంటు రిచ్చర్డు మిలిఫీ ఆను వైమానికుని మారకృత్యము లుపశంసించ దగియున్నవి. ఏప్రిలు, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసములయందు వీ వైమానికుడు శత్రువిమానముల నేకములుగ ధ్వంసమొనరించెను. జులై నెల యందు దిశకు మార్గమున కొందరు వైమానికుల నెదిరింపజొచ్చెను. సెప్టెంబరు మాసమున నతడు ప్రతిముట్టడి నిమిత్తము శత్రువు లేఫ్టినెంటును గుమిగుడుచుండెడిరొక్క స్థానమును గనుగొని వారల చెదరగొట్టెను.

బంగీలు నష్టముగట

లండను, నవంబరు 1:— శత్రువులతో యుద్ధము సన్నద్ధమైనందున యాక్రిబిడ్ వికరింపబడిన బంగీలు నష్టమొనరించి పోస్టాఫీసువారు ప్రకటించిరి. — హాగ్ హా, ఆగస్టు 28; హాం కాంగు, ఆగస్టు 31; సింగపూరు, సెప్టెంబరు 10; సింగపూరు, సెప్టెంబరు 18; కొలంబో, సెప్టెంబరు 22; బ్రాసా, సెప్టెంబరు 15; కలకత్తా, సెప్టెంబరు 22; కరాచి, సెప్టెంబరు 23; చెన్నపురి, సెప్టెంబరు 25; బొంబాయి, సెప్టెంబరు 27; ఏడెన, అక్టోబరు 5; పోర్టు సెడ్డు, అక్టోబరు 11. ఈ త్రైతములు నష్టము కాలేదు.

హిందూదేశమున విద్య

హార్లమెంటుభలో ప్రత్యుత్తరము

లండను, నవంబరు 1:— యుద్ధ కారణమున మితవ్యము మావశ్యక మయ్యెను. ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధి తత్కారణమున నాలస్య మైనందుల కిండియా దొరతనమువారు చింతించుచుండిరి. ప్రారంభవిద్య హిందూదేశపుపాలనాసమస్యల కత్యంత సంబంధము కలిగియున్నది. మాంటేగుగారి రచితకాలమున నె ఇండియా దొరతనమువారితోడ రాజకీయాది సమస్యలను పరిశీలింతురు.

హిందూదేశమున విద్య

హార్లమెంటుభలో ప్రత్యుత్తరము

లండను, నవంబరు 1:— యుద్ధ కారణమున మితవ్యము మావశ్యక మయ్యెను. ప్రారంభవిద్యాభివృద్ధి తత్కారణమున నాలస్య మైనందుల కిండియా దొరతనమువారు చింతించుచుండిరి. ప్రారంభవిద్య హిందూదేశపుపాలనాసమస్యల కత్యంత సంబంధము కలిగియున్నది. మాంటేగుగారి రచితకాలమున నె ఇండియా దొరతనమువారితోడ రాజకీయాది సమస్యలను పరిశీలింతురు.

జర్మనీయుల నౌకల 12 టిని ముంచుట

అంగ్లానౌకల విజయము

లండను నవంబరు 3:— నౌకాదళాధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి. — కేటిగాటున మా దళములకును వైరినౌకలకును యుద్ధము జరిగినది. కేటిగాటు దీసికొనిరా కొన్ని నౌకలు పంపబడిన వనియు, మా నౌకాదళములు ప్రధానస్థానములు చేరుచున్నవనియు మాత్రము అధికారులు తెలియజేసిరి.

అనంతరమున నౌకాదళాధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి. — కేటిగాటు జలసంధియందు మానౌకలు శత్రునౌకల నెదిరించి వైరుల క్రూరుల నొకదానిని ముంచివేసినవి. యుద్ధసన్నాహములతో నుండిన 10 కావలినౌకలనుగూడ ముంచినవి. మాకు నష్టము కలుగలేదు. కేటి లరువదినలుగురు కాపాడబడిరి.

నేటిదినమున బెల్జియము తీరమున, విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడి యుత్పత్తిరేఖమునముగల వైరినౌకయొందు మాకావలదళము నెదిరించెను. కాని వైరులతోడంపబడి వారి నౌక దగ్ధమొనరింపబడెను.

ప్రధానమంత్రి, పీటెను సేనానులు.

లండను, నవంబరు 3:— ఇంగ్లాండునకు విచ్చేసి యచట కొంతకాల మాగి, ప్రధానమంత్రియూ, పీటెను సేనానియూ ప్రాన్సునకు వచ్చిరిని వార్తాస్థానమువారు ప్రకటించిరి.

స్థానములు మారుచుండుట.

బాంబు మట్టడి.

లండను నవంబరు 3:— అంగ్లేయు లిట్లు ప్రకటించిరి:— వైరిసేనలు నేటియంద యమున పే చెనుడేలు నకు దక్షిణమునను, పశ్చిమమునను మట్టడుల మొనర్చి మా స్థానము నొకదానిని బట్టుకొనిరి. శత్రువులతో తీవ్రముగ బోరాడి వారల నావలకు గొట్టితిమి. వైరులు పట్టుకొనిన స్థానమును మధ్యాహ్నమున వశ మొనరించుకొంటిమి. గూడె కొరకు కీకాన్యభాగమున వైరివైద్యములు బాంబులతోడ ముట్టడిజరుప నా వైద్యముల నోడించితిమి. ఈవెను ఉత్తర భాగమున వైరితత్వములు తీవ్రతను గనుపరచెను. వారావరణ స్థితి యనుకూలముగ లేకపోవుటచే విమానదళముల కాటంకముగ నుండెను.

వైరితత్వములు విజృంభించుట.

లండను, నవంబరు 2:— అంగ్లేయులిట్లు ప్రకటించిరి:— ఈవెనుప్రాదేశము ఇరుపవారిపరిసరమున వైరితత్వము దళము విజృంభించెను. రంగమునందంతను మాదళములు తీవ్రముగ నుండెను. గురువారమునా డొకవైమానికుడు వాయుమండలమునకెగసి, గాంట్లోను విమానకాలవై రెండు పెద్దబాంబులను విడిచెను. స్వల్పముగ వర్షించుచు, వైరితత్వములు తీవ్రముగ నుండుటచే పర్యవసానము లెట్లుబడినదియు వైమానికుడు చూడలేదు.

జర్మనుల యుద్ధకౌశలము.

లండను, నవంబరు 1:— 1914-వ సం॥ను నందు మార్చులు జోఫీగారు వెనుకకుబోవుటవలన గలిగిన ఫలితములనుబట్టి కాని యుద్ధప్రకారము లెట్లు వ్యాయవంతములుగ సమర్థింపబడినవో అట్లనే జనరలు కెడోర్నాగారి తిరోగమనమును గూడ సమర్థింపవచ్చును. పశ్చిమమునందలి యుద్ధస్థితియట్లుండ తీవ్రకాలమునందు జర్మనీతూర్పురంగమునండి వీలయినన్నిదళముల తీసికొనివచ్చి అలభ్యపర్యవసానములను నిలుపునటు మంచియాలొచనగాదు. జర్మనీయందలి విద్యాసము విశేషముగ దగ్గిపోవు చున్నందువలన నిట్టి ప్రయత్నము గావించబడియుండవచ్చును. అట్టిరైలుల ప్రయత్నము ఇటలీవారి ప్రధానదళముల విచ్చిన్నము గావించుటలో విజయమందిన శత్రు లాకమారు ఇటలీదేశపు ఉత్తర ప్రదేశమునంతటిని నాక్రమించుకొన గలిగియుండురు. లేకున్న ఇటలీయొక్క ఈ కాన్యభాగమున నిరుతుగొని వారి స్థితి మొదటికంటె దుర్భరముగ మారి యుండగలదు.

ఇట్టి నిరోధము రానున్న వివాదమునకు ప్రారంభముచేసిన దలంప బడవచ్చును. నిరంతరము గొట్టబడుచుండు అస్థిర్యాదళములు— జర్మనీదళములుగూడ కొన్ని కలసియు—

భారత సంస్కరణములు.

లండను, అక్టోబరు 29:— హిందూదేశమునందు 18 సంవత్సరములు గడవిన విలేఖకుడు వ్రాసిన లేఖను “ఈవినిగు స్టాండర్డు” పత్రిక ప్రచురించినది. దొరతనము వారనాలోచితముగ ప్రమాదకరములగు సంస్కరణముల నెక్కడలే నీవే నేనద రోయ నుభయమున నావిలేఖకు డాయుత్తరమును వ్రాసెను. వైరికు లేతరగతి నుండి క్రొనుబడుచున్నారొ ఆతరగతులవారు చాలకాలము నుండియు జాలిభేదముల పాటించువారి యెడ నపరిమితకోపమును జూపుచున్నారు. బ్రిటిషువారు హిందూదేశమున నుగ్ధబట్టిగాని లేకున్న వారు నున్నతస్థానమున హిందూదేశము గలిగించినవారి నొక యరనిమిష మైన బ్రహ్మచారి తరతరములనుండి ఎవ్వరిని తామత్యంత అనూయతో న్నారొ అట్టివారు తమను పరిపాలించువట్టులు నేనెంచినవారులగు వారలతోర్వగలరు? చివర నతడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. మన చిరప్రతిష్ఠితగౌరవమునకు హానికరముగను, అన్నివిధముల మనదయకెక్కుడు పాత్రులగు రాజభక్తపరా యణులకు వ్యతిరేకముగను మనము ఇందుకయ్య దయజూప గూడని కొలదిమందిని సంతోషపెట్ట జూచుచున్నాము.

ప్రాన్సు

ఇటలీవ్యవస్థ.

అంగ్లాపరాసు రాష్ట్రములు.

పేరిసు నవంబరు 4:— లండను నగరమున లాయుడు జార్జి, వెయినులెవుగార్లు ముచ్చటించి యుండినవి. ఇటలీ వ్యవస్థను గూర్చి అంగ్లాపరాసు రాష్ట్రము లేకాభిప్రాయము మొందినవి.

మార్కలు హాయిగుగారి ప్రకటనము.

లండను నవంబరు 3:— లాబెస్సె పశ్చిమభాగమున కావలిదండు యుద్ధమున కొందరు జర్మనీయులను బంధించితిమి. ఈవెనునకు తూర్పున విమానయుద్ధము తీవ్రముగ నుండె నని ప్రకటించబడెను.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, నవంబరు 4:— ఎయిలెలు రంగమున తమ వశమైన నూతన స్థానములను పరాసువైద్యములు బలపరచుచున్నవి. పెమిసుడెనుడేము ప్రదేశములయంద నేకస్థలములలో ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి.

విమానముల చర్యలు.

లండను, నవంబరు 4:— మార్తెయిజను యుద్ధమున పరాసువారు జర్మను విమానముల పదునారిటిని గూర్చిరి. ఈధయులకునుఅరువందల పదిమొకండుసార్లుయుద్ధమయ్యెను. జర్మనీయుల విమానము లేబది పగిలి వారల పంక్తులయందె పడిపోయినవి.

మార్తెయిజను విజయ పర్యవసానములు

పెమిసుడెను డేమును వీడుట.

లండను, నవంబరు 3:— పరాసు వారిట్లు ప్రకటించిరి:— మార్తెయిజను విజయ పర్యవసానములు స్పష్ట మగుచున్నవి. మాదళముల యొత్తిడి కాగలేక యిదివర కారుమాసముల నుండియు విడువకయున్న పెమిసుడెను డేముస్థానమును జర్మనీయులు విడువవలసి వచ్చినది. ప్రోయిడుమాంటు ఫారము నుండి క్రొనునకు తూర్పువరకు వ్యాపించియుండిన యిరువది కిలోమీటర్ల రంగమునను మా వైరికులు (పెమిసుడెను డేము ఉత్తర పార్శ్వములనుండిగి) జర్మనీయుల స్థానముల నాక్రమించిరి. కూర్టియాను, సెర్నెనులెనోయి, ఎయిలెగుగ్రామములు మా యధీనమున నున్నవి. మా వేగులు శత్రువుల కతి సామీప్యమున నుండిరి. త్రెయిసులెనోయి సెర్నెలకు నడుమను వీ రెయిలెట్టును చేరి.

పేరిసు నవంబరు 3:— వైరులు పెమిసుడెనుడేము రంగమును వీడిరి. పరాసులవారి సేనల వెనుకభాగము నీరంగముననుండి వైరులుగను పెట్టుచుండె వారు, దీనినివీడినందువలన వైరులకీలాధము తొలగుటయేగాక, వేగోశ్రమాదళక సంభవించినవి వీరివైద్యములు బురదతోనిండిన ఎయిలెట్టున నిలుపుకొనవలయును.

ఆర్కైవ్స్ పకనభ.

నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు హోము రూలు లిగువారి యాజమాన్యముక్రింద గోకేలు హోముల మహాత్మ్య మైన యాత్మేవకసభ యొకటి సమావేశమయ్యెను. డాక్టర్ పర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. గా. బి. ఎ. శర్మ, గా. మోచర్ల రామచంద్ర రావు, గా. బి. నరసింహయ్య, గా. పి. ఎస్. కృష్ణారావు, గా. కె. పి. రంగస్వామయ్యగారు, పి. కేశవస్వామి, పి. పి. వాడియా, జనరాజరాజు (భగ్యపత్ని సమేతము) ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యగారు, సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, ఎల్. పి. గోవిందరావు య్యగారు, బ్లాడ్ గోవిందరావు, వి. ఆర్. కరండికారు, చల్లా గురుస్వామిస్వామి, చల్లా శేషగిరిరావు, జి. పి. నరేశ్వర, పి. రంగస్వామయ్యగారు, సి. కరుణాకరమూర్తి గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు సభాపిత మలంకరించిరి. సభాభవన మంతయు శ్రోతలలో నిండిపోయెను. తమకు మాటాడుటకు శక్తిచాలనం దున, తాము వ్రాసికొనివచ్చిన యుపన్యాసమును చదువుచు ఉండి సుబ్రహ్మణ్యగారు బి. పి. వాడియాగారిని కోరిరి; వాడియా గారు చదివెరి. ఆ యుపన్యాసము దిట్లు ప్రస్తావించుచు యున్నది.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము మొదలుపెట్టె యా దర్శ మనియు దానికే బ్రతికే ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించుచున్నారనియు పాగ్ల మెంటులో ప్రస్తావించబడి నప్పుడును, బి. నెలమయ్య గారును ఆమె సహచరులును నిర్బంధా వాసవిముక్తి గాంచినప్పుడును, మన యాందోళనము ఫలించె ననియు, హిందూదేశప్రజ లందఱు నేకగ్రీవముగా స్వరాజ్య మునే యభిలషించుచున్నారనియు, నే నూహించితిని. ఈ నిర్బంధావాసకాలము కి మాసములలో, స్థితిగతులు తా మనుకొనినట్లు లేననియు స్వరాజ్యమును కొంచెము మంచి కాక చాలమంది కోరుచున్నారనియు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి రి. రాజప్రతినిధియు మాంటాగ్యూ గారును అవలంబించిన రాజనీతి మనకు సంతోషకరము అధికారివర్గమున కవశ్యమైన శాంతి స్థితిని నెలకొల్పు సందర్భమున భారతీయుల మగు మ నము ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడ నారంభించితిమి. మాంటా గ్యూ గారు హిందూదేశమునకు వచ్చి దేశమందలి స్థితిగతుల ను పరిశీలించి దేశీయులకు భర్తాస్వాతంత్ర్యముల ననుగ్రహించు ట కంగీకరించిన బ్రిటిషు మంత్రి వర్గము వారి రాజ నీతిపద్ధతి వివేకసంపన్నము. ఈ విషయమున సకలము నకు సముచితముగా ప్రవర్తించినందుకై మనము లాయర్ జాడ్జి గారి మంత్రివర్గమునకు మన కృతజ్ఞతను వ్యక్తీకరింపవలసి యున్నది. ఈ దేశము యొక్క యుక్త ప్రాజ్ఞము యొక్క యుక్త ప్రాజ్ఞములను సంరక్షించిన నిమిత్తము ఈ పద్ధతి యవలంబించబడినది. యూరోపురణ రంగములలో ఎట్టి స్వాతంత్ర్యాధికారములకై తాను పోరా డుచున్నదో అట్టి స్వాతంత్ర్యాధికారములను తా నీ దేశమున కనుగ్రహించు పర్యంతము బ్రిటను ప్రపంచమున తలయెత్తుకొ నఁజాలదు. తమకు పంపబడిన తంత్రీవార్తలు మున్నగువానిని బట్టి హిందూదేశసమగ్రము వెంటనే సమర్థింపబడుటయవశ్య మని లాయర్ జాడ్జి గారును తదితరులును కూడ భావించిరి. హిందూదేశము మాంటాగ్యూ గారికి సానుక్రోధపూర్వక మైన స్వాగత మొసంగఁగలను. ఇంక మన యాత్మేపతులను వారి యాత్మేపతులను గూర్చి యెంచితము. ఈ యాత్మేపము నిమి త్తము చేయఁబడిన యేర్పాటు చిట్ట చివరకు దుర్బలమైనది. ఆంగ్లో - హైందవులు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటించుకొను చున్న ప్రకారము వారి యుద్ధమును మహాత్మ్య మైనదిగఁ గానించుచున్నది. హిందూదేశమందలి యూరోపియను లందఱును మద్రాసు మెయిలు పత్రిక సంపాదకులందఱు వారు. స్వాగత పరులగు కొందఱు ఆంగ్లోహైందవులు. మన సంకల్పములను నిర్దింపనియ్యవ వారికి తమ తేమలాభములే కాని మన తేమలాభముల కెంత మాత్రమును ఆవశ్యకములు కావు, ఇక్కడ జరుగుచున్న యుద్ధ రృపరంధరలను సంస్కరించుటకు దేశమునకు స్వాతంత్ర్యాధికారముల మొదటి దేశపరిపాలనముల ప్రజలంతటను సంతోషము కలిగించుటకు మాంటాగ్యూ గారు వచ్చుచున్నారు. మన మా తృప్తి (అధికవిద్యాపాఠశాలి కాది వానావిధములను దోచుకొనఁబడినది. మాంటాగ్యూగారి రాకను నిరపయోగపరుప వలెనని ఆంగ్లోహైందవులు ప్రయత్నించుచున్నారు. యూరోపియను కుట్రదారులు ఆత్మేపకులుగా నుండి మాంటాగ్యూ గారు యధాస్థితిని తెలి వికాసుటకు వీలులేకుండ చేసుకొనుచున్నారు. హిందూదేశ

ఆంధ్ర పంచమ మహాజననభ.

బెజవాడ, నవంబరు 4:— నేను ప్రాంతకాలమున మొలవరం రెండవ జమిందారుగారి వాటక భవనమున ఆంధ్ర పంచమ మహాజననభ సమావేశమైనది. పెకంద్రాబాదులో పంచమ నాయకులలో మొదలును, పంచముల అభివృద్ధికై సర్వదా పాటుపడుచున్నట్టియు భాగిరెడ్డి వర్మగారు ఆగ్రాసనాధిపత్య మును వహించిరి. ఈ వట్టణ ప్రముఖులును, వచ్చిన ప్రతినిధు లును ఆగ్రాసనాధిపతిగారిని పట్టణముయొక్క రాజపీఠులలో మంగళవాద్యములతో నూరేగించి కృష్ణ జలస్నాతులం జేసి, పిమ్మట సభాభవనమునకు తీసికొని వచ్చిరి. సభాభవనము వచ్చని మామిడి తోరణముతోడను, లాతీయ పతాకముల తోడను అలంకరించబడిన. పంచమ వీరులయొక్కయు, ఋ ఘలయొక్కయు, అశ్వరులయొక్కయు, పరమభక్తులయొక్క యు, మోగీశ్వరుల యొక్కయు, మహాకవుల యొక్కయు, శాస్త్రుజ్ఞులయొక్కయు, సాధ్యులుయొక్కయు, కవయిత్రుల యొక్కయు పవిత్రనామముల ప్రస్తుతాత్ములతో చిత్రించ బడిన పటములు సభాభవనమున వేలాడ గట్టబడినవి. ఆగ్రాస నాధిపతిగారు సభాభవనము ప్రవేశించునంత భవనమంతయు కరతాళ ధ్వనులతోడను, నంజమాతర ధ్వనులతోడను మిన్న ముట్టెను. సభకు, ఉత్తరమున బరంపూరు, దక్షిణమున చెన్నుపురి, పడమర కర్నూలు, హైదరాబాదులనుండియు, ఘమాన 300 ప్రతినిధులు వేంచేసి యుండిరి. విశాఖపూరి, అమలాపురం, అనకాపల్లి, ఏలూరు, నెల్లూరు, కనిగిరి, ఒంగోలు, చిత్తూరు, గుంటూరు, నరసారావు పేట తాలూకాలనుండియు, పల్లెలనుండియు కూడ ప్రతినిధు లువచ్చియుండిరి. విశాఖపూరినుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు రూపము న బ్రాహ్మణులతో సరికూగుచుండిరి. అపాకతలకుడ్డ, ఆ చక్కగ దిద్దబడిన తిరుమణి తిరుమార్గములు, అముఖకాంతి, అవావిళ్ళంభణము, వారలను వైష్ణవులయని యనుకొనునటుల చేయుచుండెను. వచ్చిన ప్రతినిధులలో చాలమంది చదువుగొన్న వారుకలరు. వారువచ్చినవిశేష మేదియోవారువారుగగుర్తించి నారని వారి యుత్సాహము వేసోళ్ళచాలుచుండెను. అనేక తరముల నుండియు వారిని అధిష్టాశీకమున నుంచినను, వైవర్ణ్యములవారిపట్ల వారేమాత్రమును శక్యము చూపించుట లేదు. ఇప్పుడైనను నిద్రనుండి మేల్కొంచి వారలను గూడ మనుష్యులుగ పరిగణించుకొన వారు కోరుచున్నారు. వారిని ఈదుస్థినినుండి లేవనెత్తనిది హిందూదేశము బాగుపడజాలదని వారు నిరూపించుచున్నారు. వైవర్ణ్యముల వారివిధిని వారు నెర వేర్చుకొనిన చాలునని వారు కోరుచున్నారు. ఈకోరికలను కార్యరూపమున పెట్టుటకై వైవాలుగువర్ణములవారికి దృఢ ముగచెప్పటకై వారిచట సమావేశమైనటుల వారి నుడువులవలన స్పష్టమయినది. ప్రేక్షకులలో గూడ ఆగ్రహముల నాయకులనెవరు సభావేదిక సలంకరించిరి గంపలగూడెం జమిందారుగారు, పురుంబాక నర్సయ్య, రామయ్య, కొమ్మ పున్నయ్యచాదరి, సముద్రాలవాయుడు, ఆర్. రామయ్య, గారపాటి అంజనేయచాదరి, చిగురుపాటి సుబ్బారావు, యూనుగోటి అశీసాహెబు, కపాకచంద్రయ్య, దినకహి వెం కటరామమంతరావుమంతులు, డాక్టరు పట్టాభిశిరామయ్య, గోపేటి లక్ష్మీనారాయణ నెదెంచి హనుమంతరావు, కొండ పల్లి శ్రీరామచంద్రరావు, ముట్నూరి కృష్ణారావు, చిల్లరిగె శ్రీనివాసరావు, దాసు మాధవరావు, చిత్తూరు రామకృష్ణ య్య, బొమ్మిరెడ్డిపల్లి గంగరాజు, చింతకండి నూర్యనారాయ ణమూర్తి వేమూరి వెంకటసుబ్బారావు, వేమూరి రాంజీ రావు, అయ్యకేర కేశ్వరరావు, భోగరాజు వీరవెంకయ్య పురాణం మూరిశాస్త్రి, రికరెండు, అనంతగారు, యం. కేశవ మునందలియు గ్రేటు బిటనునందలియు మాత్రమే కాక సమస్త సామ్రాజ్యము నందలియు హైందవప్రజ లందఱును మాంటా గ్యూగారి రాకవలన తాము కష్టములు తీటి గట్టెక్కుదుమని సంతోషించుచున్నట్లు మనము మాంటాగ్యూ గారికి నచ్చ: జెప్పవచ్చు. స్వాతంత్ర్యాధికారముల నొసంగడి కార్యభార మును నిర్వహించుటకు భగవదనుగ్రహమువలన సత్వసంధుఁ డగు పురుషుడు పంపఁబడుచున్నాడు. చక్రవర్తిగారి ప్రభుత్వము కి కొట్ల 15 లక్షల మంది ప్రజల కృతజ్ఞతను పాత్రము కాఁజాలెను. ఈయుపన్యాసము ముగిసిన వెనుక, సభాకార్యమునెడ సానుక్రోధమును వ్యక్తీకరించెడి తంత్రీవార్తలను జాబులను చదువబడిన. (సశేషము)

రావుశర్మ, రాయ్యూరు రామచంద్రప్రసాదరావు, నల్లపాటి హనుమంతరావు, వేమూరు రామమూర్తి (నెల్లూరు) చట్టి నరసింహారావు, మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, సేలం సుబ్బారావు గార్లును, ఇంక ననేక మంది యు, బ్రాహ్మణులును, వలమవారును కమ్మవారును కుల భేదములును, హెచ్చుతక్కువలు లేక పంచమ ప్రతినిధులతో కలసి కూర్చుని పంచమ బా త్యుభదయముపట్ల వారికిగల ఉత్సాహమును వెల్లడించుచుండిరి. ఈ మహాజననభ నిర్మాణ మునకు పట్టుగొమ్మలనం దగు గూడూరి రామచంద్రరావు గారును, కొండపల్లి పున్నయ్యగారును వారి కార్యదక్షత వలన ఇతరులకు మాగ్గదర్శకులై తమరు బూనిన యుద్ధయమునకు సాయము చేయ పురిగొల్పుచుండిరి. ఆగ్రాసనాధిపతిగారు సభామంటపమునకు వేంచేయు సరికి 8-30 గంటలయ్యెను. బందరు జాతీయ విద్యాలయము లోని విద్యార్థులును బెజవాడ రామమోహన ధర్మ పుస్తక భాండాగారముయొక్క పంచమ పాఠశాల విద్యార్థులును జాతీయ గీతములను మంగళగీతములను పాడిరి. పిమ్మట ఆహ్వా నసంఘాధ్యక్షులగు మండ్రు వెంకయ్యగారు తమ స్వాగతో పన్యాసమును చదివెరి. (ముందు ప్రకటించబడినది) పిమ్మట ఆగ్రాసనాధిపతిగారు భాగిరెడ్డివర్మగారు తమ యుపన్యాసమును చదివెరి. వీరు తమ యుపన్యాసమును చదువు నప్పుడు ప్రతివాక్యమునకు సభ్యులకు కన్నీరు వరదలై కార జొచ్చెను. ఇదివర కనేక సభోపన్యాసములను వినియుంటిని గాని నేను ఈ యుపన్యాసముల వినినప్పుడు సభ్యులు కను పరిస మనోవేదనను ఎవరు కనియుండరు. తాను పంచమడు, పంచములయొక్క హీననితిని అనుభవించినవాడు, తన కాలము నకు కలిగిన అన్యాయమునకై రేయింబకళ్లు వగచుచుండు వాడు. అట్టివాడు నిజమైన భక్తిపూర్వకముగ నుపన్యాస మి యక పోవునా! అహ! పంచములపట్ల నెట్టి ఆపరాధము నర్పబడె! మనవిధిని మనముమరచిపోయి అందుల విషఫల ముల ననుభవించుచున్నాము గదా! ఇప్పుడైనను మనము పంచ ములను మనతోబాటు అభివృద్ధికి తీసుక రానిదో మనదేశమునకు మోక్ష మెక్కడిది? వారిని ఇటుల నే మనము ఉంచినవత్తుమన 1857 సంవత్సరములలో మూలలు బ్రాహ్మణ ఆగ్రహరములను నిర్మూలము చేసినటుల సమయము చిక్కినప్పుడు మరల మన భరతముపట్టుదురు! ఆరుంధతి, కపిలడు, వాల్మీకి, పరాశరాదు మొదలుగాగల మహానీయులు, మహాసాధ్యులును జన్మించిన ఈ కులమునకు మోక్షమార్గము లేకపోవునా! మనము ఎల్లర ము నడుములుకట్టి కార్యదీక్షకు గడంగవలయును! అగ్రదిశప ధములను బూనునటుల ప్రతిప్రేక్షకుని పురికొల్పెనని చెప్ప గలము. అంతటితో సభనిలిపి 1 గంటకు సమావేశమై విషయ నిర్ణాయిక సంఘ మేర్పాటు చేయబడిన. 3-4 గంటలకు సభ ప్రారంభించబడి తీర్మానములు చేయబడినవి. గౌరవనీయులగు— భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, ఆకళ్ళ నూర్యనారాయణ, రావుబహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు, దివాణుబహద్దరు పట్టు కేశవశిర్మ, కావైకా తాడేపల్లి కంకరశాస్త్రి పరాంకుళం శ్రీరామమూర్తి, బి. పి. వాడియా, ఒంగోలు వెంకటరంగయ్య, ఆరికెరమశాస్త్రి (అంగ లూరు) మిట్టదొడ్డి వెంకటకృష్ణారావు (ఒంగోలు) కె. రామా నుజాచార్యులు, చకరయ్యశాస్త్రి, ఆలూరు రామకృష్ణరాజు, టి. వి. తంపిరెడ్డి, గూడూరు లక్ష్మణరావు, పోరగుడి వెంక టూడి, రావుబహద్దరు ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడు, వెలి దండ శ్రీనివాసరావు, పోలవరం జమిందారు, బాజీ కృష్ణరా వు, వి. వెంకటసుబ్బయ్య (Servants of India Society) మం ద సారాజు గారు, ఈ డు పు గం టి వెం క టపయ్య, రామసం వెంకటశివుడు, వేమూరి రామకృష్ణరా వు గాదె రావువరావు, కి. కొళ్లందరెడ్డి, మంగిపూడి వెంకట శర్మగార్లు సభకు రాజాలమికి చింతిలుచు, సభను జయప్ర దముగ జరుగునటుల వీనించుచు జాబులను వ్రాసిరి. జి. పి. నరేశ్వర గారు రు 25 లును, వేదిడి జమిందా రు గారు రు 15 లును, కలపటపు మదర్సరావుగారు, రు 5 లును, టి. కె. టి. వీరరాఘవాచారిగారు రు 5 లును, సభా భర్తులకుగాను పంపిరి. డాక్టరు సి. పి. రామారావుగారు, పంచముల అభివృద్ధికై నెల 1 కి రు 10 లు ఇచ్చునని వాగ్దా నము చేయుచు జాబునువ్రాసిరి. గాదెరాఘవరావుగారు బరంపురం ప్రతినిధులకు కావ సిసలై లు ఖర్చుల నిచ్చిపంపిరి. నెల్లూరునుండి ఒంగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, టి. వి. శివరామయ్య, ఒంగోలు వెంకటరంగయ్య అల్లారెడ్డి సుబ్బరా మిరెడ్డి గౌరవనీయులగు ఆ. కృష్ణారావుగారు కొండరను ప్రో త్సాహపరిచి కావశిస సామ్యునిచ్చి కి ప్రతినిధుల నంపిరి. (సశేషము)

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

Indian Reform.

London Writer's Warning.

ALLAHABAD, November 4.
LONDON, November 3rd.—The "Evening Standard" publishes the first of a series of articles by a writer who spent sixteen years in India, who begins by mentioning the widespread fear in India lest the Government be tempted to adopt reforms of an ill-conceived and dangerous character. He declares that the classes whence the army is recruited have long been incensed by the deference shown to classes, who but for our presence in India, would not be tolerated one minute in the important role to which they aspire. The writer asks how the warrior castes will feel when laws are made for them, by those whom they have held during countless generations in sovereign contempt. The article concludes:—In our so-called reforms we are seeking to please the least deserving class in India at the expense of our own prestige and against the wishes of loyalists who are in every way worthy of consideration.—("Pioneer" special cable.)

The Tea Scheme.

LONDON, November 4.
The Tea Control Committee has unanimously elected Mr. George Millard of Messrs. J. Lyons and company successor to Mr. Pigott. The "TIMES" understands that the Indian Tea Association yesterday appointed a sub-committee to consider the schemes for providing for Government requisition of Indian and Ceylon tea for the United Kingdom's requirements. The paper says:—It is already clear that the tea trade will severely criticise the scheme just as Calcutta has done. There is no trace of unreasonable spirit among the leaders of Tea industry but rather willingness to be perfectly satisfied with payments for supplies based on pre-war earnings or if that is regarded as expecting too much then with the terms substantially below that level.

LONDON, November 4.
The "Times" continues evidently there will be no general and willing acceptance of any scheme which while possibly not unacceptable to companies with high working expenses would leave very little return, if any, shareholders of successful companies with low working costs.

Parcel Mails Lost at Sea.

LONDON, November 4.
The Post Office announces the loss through enemy action of parcel mails containing in most cases about a fortnight's postings dated as follows:—Shanghai, August 28th, Hongkong August 31st; Singapore, September 10th; Penang, September 13th; Colombo, September 22nd; Basra, September 15th; Calcutta, September 22nd; Karachi, September 23rd; Madras, September 25th; Bombay, September 27th; Aden, October 5th; and Port Said, October 11th. No letter mails were lost.

Consumption of Flour Increase.

LAHORE, November 4.
LONDON, November 3rd.—An official return shows that the consumption of flour has increased since the loaf was cheapened.—("O. and M. Gazette").

New Army Councillor.

LONDON, November 4.
Major-General Salmond, who was recently appointed Director-General of Military Aeronautics, has been appointed a member of the Army Council.

Education in India.

A Reply in Parliament.

LONDON, November 4.
In the House of Commons, Mr. Fisher for Mr. Montagu, said that the Indian Government greatly regretted the delay in the progress of education, especially primary education, owing to the restrictions on expenditure in consequence of the war. The extension of primary education was closely connected with the political and administrative questions which would be studied this winter by Mr. Montagu and the Indian Government.

Manchester By-Election.

Government Candidate Defeated.

LONDON, November 4.
The following is the result of the by-election held in North Salford to fill the vacancy caused by the death of Sir William Byles:—
Mr. Ben Tillett (Independent) 2,822
Sir Charles Malet (Conservative) 1,545
Mr. Tillett's return is surprising, as the Coalitionist was much better organized and the view of both candidates as regards the vigorous prosecution of the war were practically identical. Mr. Tillett, however, who was supported by the Trade Unionists, announced his intention of making war on profiteers, and urged a further increase in the pay of soldiers and sailors.
Speaking after the declaration of poll, Mr. Tillett said that the result showed the country wanted more strenuous Parliamentary representation to give confidence to the army and navy.

A Skipper's Great Heroism.

Thrilling Story of Fight with a Submarine.

LONDON, November 4.
The "London Gazette" announces the award of the Victoria Cross to the late skipper, T. Crisp, Royal Naval Reserve, of the smack "Nelson" and the Distinguished

Conduct Medal to his son. The smack was trawling one afternoon in August when she sighted a German submarine which immediately began shelling the smack which returned her fire. The fourth shot of the submarine struck the smack below the waterline, and the seventh shot mortally wounded the skipper, whose son immediately took charge of the tiller, and firing was continued. Meanwhile water was pouring in, and the smack was sinking. The gun-layer went to assist the skipper, who said "It's all right, boy. Do your best," and he told his son to send off this message: "The 'Nelson' is being attacked by a submarine. The skipper has been killed. Send assistance at once." As only five rounds of ammunition were left and the smack was fast sinking the skipper, who was lying on deck, ordered the crew to abandon the ship and throw her books overboard. Asked whether they should lift him into the boat, he replied:—I am done. Throw me overboard." He was in too bad a condition to be moved, and they left him on deck and took a small boat, and a quarter of an hour afterwards the "Nelson" went down by the head, carrying her heroic skipper with her. The crew rowed for two nights and a day before they were rescued.

Two Naval V. C.'s.

Capt. Gordon Again Honoured.

LONDON, November 4.
In addition to the Victoria Cross awarded to Skipper Crisp, the "London Gazette" announces various honours for service in action with enemy submarines. Lieut. Charles George Bonnen and Petty Officer Ernest Pitcher both receive the Victoria Cross. The latter was selected by the gun crew of a warship to receive the honour. A second bar to the Distinguished Service Order is awarded to Captain Gordon Campbell, who already has the Victoria Cross. No details of the deeds for which Campbell was awarded the Victoria Cross or the other honours have been published.

Naval Airmen's Remarkable Feats.

Remarkable stories of daring air fighting are told regarding a number of naval airmen who are the recipients of Distinguished Service Orders. The most striking of them is the record of Acting Flight-Lieut. Richard Minifie, whose achievements are recorded thus:—On April 22nd he destroyed two enemy scouts. On August 8th he brought down an Albatross scout on fire. On September 16th he destroyed an Albatross scout. On September 19th he forced an Albatross scout to crawl to earth, and also drove down numerous enemy machines out of control, and on July 3rd he attacked parties of troops on the road from a height of two hundred feet. On August 19th he attacked two enemy aerodromes, firing 450 rounds at a bangar from a height of four hundred feet, and on September 20th he did excellent work in detecting and scattering troops massing for counter-attacks, flying very low.

Brigadier-General C. G. Rawling has been killed in action.

France

Premier and General Petain.

LONDON, November 4.
The Press Bureau states that M. Painleve, Premier, and General Petain have returned to France after a brief visit to England.

Franco-British Agreement on Italian Situation.

LONDON, November 4.
PARIS.—Complete agreement was reached between the British and French Governments regarding the Italian military situation as the result of the conversation between M. Painleve and Mr. Lloyd George in London.

Russia

Allies and Soviet's Peace Terms.

Important Speech in Parliament.

LONDON, November 4.
PETROGRAD.—During a debate on the foreign policy in the Preliminary Parliament M. Miluffoff criticised the circumstances whereby M. Skobloff's instructions as regards peace proposals at the Paris Conference would be antagonistic to Russia's official foreign policy. It was, therefore, not surprising that the Allies did not understand why M. Skobloff should meet them. The spirit of his instructions was anti-Russian. At the conclusion of his speech the whole Right and part of the Left stood up and accorded an ovation to the Allies' representatives in the Diplomatic gallery.

Maximalist Rising Feared.

LONDON, November 4.
PETROGRAD.—A recrudescence of armed Maximalist demonstrations is feared on November 4th with the object of seizing the supreme power. Indications exist that the movement will only be supported by the extremists and that the Government will succeed in coping with the threatened outbreak.

Ex-Minister Insane.

LONDON, November 4.
PETROGRAD.—Ex-Minister Protopoff has been pronounced insane.

Collision Between Two Railway.

LONDON, November 4.
PETROGRAD.—Twenty persons mostly soldiers have been killed and seventy severely injured in a collision between an Express and a train on Vladikavkaz railway.

America

U. S. Faith in Russia.

Rumours of Peace Unfounded.

LONDON, November 4.
WASHINGTON.—Mr. Lansing has authorised a statement that neither on the basis of Government's official advice, nor on M. Kerensky's cabled statement, could it be said that Russia was about to quit the war and the Government deprecates any interpretations to that effect. The faith of the United States in Russia has just received a fresh expression in the authorisation of a further loan of thirty-one million dollars for immediate use. My own advice show that the Provisional Government at Petrograd is attacking with great energy the problems confronting it. M. Kerensky and his Government, so far from yielding to discouragement, are still animated by a strong determination to organise all Russia's resources and with the whole-hearted resistance to carry the war to a victorious conclusion. At the same time the United States, likewise the Allies, are rendering all possible assistance.

Sentences on German Conspirators.

LONDON, November 4.
NEW YORK.—August Friedrich, leader of the Socialist conspiracy to obstruct the draft for the army, has been sentenced at Sioux Falls to five years' imprisonment and a thousand dollars fine. Twenty-six other Germans have been sentenced to from one to two years' imprisonment in addition to fines.

U. S. Picket Boat Founders.

Crew of 12 Missing.

LONDON, November 4.
WASHINGTON.—A picket boat from an American battleship has foundered in home waters. The crew of twelve are missing, probably lost.

Germany

Agreement with Reichstag.

LONDON, November 4.
AMSTERDAM.—Admiral Capelle remains in office. The "Vossische Zeitung" says:—Count Hertling has accepted the demands of the Reichstag majority to carry out Prussian electoral reform, abolish or mitigate political censorship and state of siege, and to conduct foreign policy on the basis of the reply to Pope's Note.

Reactionary Prussians Dissatisfied with New Chancellor.

LONDON, November 4.
Reactionary Prussians are bitterly disappointed at even the small concession to Parliamentary ideas embodied in Herr Hertling's appointment:—"The Rheinisch Westfälische Zeitung" declares that Herr Hertling is ignorant of foreign countries, supporter of Herr Bethman's foreign policy, jealous guardian of Bavaria's interests that he prevented Alsace-Lorraine from becoming Prussian and will radicalise Prussia on the instructions of Herr Scheidemann Erzberger and Von Payer. Is there no spark of the old Prussian spirit left? The paper emphasises that all important offices are now in the hands of South Germans.

General

Prominent Italian Freemason Murdered.

LONDON, November 4.
ROME.—The alleged murderer of Signor Ballori, a prominent freemason, who was shot yesterday at the masonic headquarters, has been arrested.

More Vandalism.

LONDON, November 4.
Reuter is informed that the Germans are feverishly finishing the destruction of workshops in the Liege District, special attention being paid to the well known Cockeril Blast Furnaces and Works.

New German Raiding Machines.

Heavy Losses Among Aircraft.

LAHORE, November 4.
The "Telegraph" learns that new double-engined aeroplanes, intended for raiding England with which the Germans are practising at Belgian aerodromes, require experienced handling and many losses to young airmen have resulted.—("O. and M. Gazette" special cable.)

Spanish Political Crisis.

Senor Maura Fails.

LONDON, November 4.
MADRID.—The announcement that Senor Maura was forming a Cabinet aroused a storm among the Republicans and Radicals, whose newspapers declared that the country was confronted with a Germano-Maurist plot and they forecasted a general strike as a protest. Senor Maura yesterday afternoon abandoned the task, failing to secure the support of any party.

New Cabinet Formed.

LONDON, November 4.
MADRID.—A new Cabinet has been formed under the premiership of Senor Garcia Prieto.

Italian Front

British Naval Successes.

Twelve Armed German Ships Sunk in Kattegat.

High Speed Vessel Sunk of Belgium.

LONDON, November 4.
The Admiralty says:—"Our naval forces operating in the Kattegat have apparently been engaged with enemy forces, probably a patrol. The official information only intimates that certain of our vessels have been detached to bring in prisoners and are nearing their bases."

TELEGRAMS.

LATER.—The Admiralty says:—"Our forces operating in the Kattegat destroyed an auxiliary cruiser armed with six-inch guns and also ten armed patrols. Sixty-four prisoners have been rescued. We had no casualties."

The Admiralty also announces that an electrically controlled high speed boat attacked our patrols on the Belgian coast to-day. The attack was defeated and the boat destroyed.

Details of the Fight.

Telegram from Copenhagen state that the British squadron was reconnoitring in the Kattegat, flying the British flag, when it sighted a flotilla without a flag and, when signalled to display its flag, the German auxiliary replied by firing and simultaneously breaking the German ensign. Her commander was wounded in action but was rescued and brought to Copenhagen. He said that the shells of the British destroyers were so rapid that the Germans were almost unable to work their guns. They had only fired a few shots when the ship was a mass of flames.

Danish Ship Rescues Wounded.

COPEHAGEN.—A steamer has arrived here with wounded on board from a German auxiliary cruiser sunk in the North Sea.

The Ship Identified.

COPEHAGEN.—It is stated that the German auxiliary cruiser, which was sunk, was the 'Maria' of the port of Elmshurg. She was a boat of four thousand tons with a crew of eighty-one. The fight lasted only fifteen minutes.

Press and Belgian Coast Success.

The papers are much interested as to the nature of the German electrically controlled boat which was destroyed off the Belgian coast. It is suggested that it carried no crew but was controlled by wireless from shore or from aircraft.

An Italian Winter Campaign.

Probable Sequel to German Stroke.

A Significant Article.

LONDON, November 4.

The military correspondent of the "Times" writes:—"The season is approaching when operations in France and Flanders usually die down as in the Alps, but there is nothing to prevent fighting in the Italian plains all the winter and it is an advantage to the side with the greatest resources to fight during the winter. We should probably not have had advantage of Italian participation in such a winter campaign but for the German stroke. The Allies can aid each other on the whole western front, including Italy, without sea transport. We now have good positions in France and Flanders with superiority in men and guns there, and while the winter temporarily suspends the Flanders fighting we can, without undue risk, make things lively in Italy in the winter, forcing the peace with important forces, troops, and ships, for much more can be done by naval operations in the Adriatic than hitherto has been attempted. Our confidence in General Cadorna is entirely unchanged, but the Allied Governments, before deeply engaging themselves, must make sure that the new Italian Government will give explicit assurances that any powers which General Cadorna requires for suppressing German and other agents who have been tampering with the loyalty of his armies, are immediately accorded him. It must not be assumed that we propose to abandon the campaign in the west. The Italian sector must remain coordinate, and, secondly, there are only a few German divisions there, and one reason for their presence is to tempt us to relax our grip in Flanders. We need not, therefore, alter our determination to pursue our plan in France and Flanders to the logical conclusion at the right moment."

"Devilish Ingenuity"

How the Germans Broke Through. Desperate Fighting for a Pass.

LONDON, November 4.

The "Daily Mail's" correspondent at the Italian Headquarters wires:—"The retreat of the Third Army was a grandiose sight marked by lines of fire and smoke. The guns of the Italians having been withdrawn they were unable to reply to the furious enemy cannonade but the infantry repeatedly charged, saving guns and driving the enemy back five times into Valtone. Artillerymen were also splendidly dragging heavy guns by ropes up mountain sides and across the Isonzo. The Germans' first break through was the outcome of devilish ingenuity while a terrible drum fire of gas and tear shells at Plezzo and San Gabriello gave the impression of a universal bombardment, certain sectors were left not bombarded, dense mist preventing the Italians from noticing a gap in the ring of fire through which the German Army Corps passed cutting off the defenders of the adjoining positions. The Germans after two hours' suspended fire renewed it at daybreak. Two hours later masses of infantry poured through the mist. They were desperately opposed, especially on the Globok Ridge and at St. Lucia. The latter, at the entrance to the pass leading to Italy, changed hands eight times."

Austrians and Germans will Entrench. Will Not Accept Battle.

LONDON, November 4.

PARIS.—It appears from the Italian communiqué that Austrians and Germans are attempting to carry out a flanking movement on the upper course of the Tagliamento in the mountains to the North. If the river were crossed the Italians would have to retire on Piave. Opinion is expressed that the Austrians and Germans will more probably entrench than accept the battle.

Italian Forces Cut Off. Grave News.

LONDON, November 3.

The latest haul of prisoners taken by the Germans in Italy apparently belonged to the Third Army from the Carso, whose rearguard is believed to have been cut off

by a surprisingly rapid march of Germans from the north thus isolating masses of troops. The enemy does not claim to have crossed the Tagliamento. Experts are of opinion that the river is flooded and that it therefore caused a disastrous congestion of men and material at crossing places. This is a crucial question. It is not clear whether General Cadorna has safely withdrawn the main body of his armies behind the river barrier. The military correspondent of the "Times" admits that losses such as those claimed by the Germans entirely change the balance of power on the Italian front, and says:—"Measures have been taken which should almost immediately acquaint the War Cabinet with the exact situation of General Cadorna's armies and upon this evidence grave decisions must be taken without delay, for they involve supplying reinforcements equalling those captured."

Disadvantages of New Front.

The "Morning Post" expert says:—"The country behind the Tagliamento has disadvantages as a site for a decisive battle being intersected by parallel streams which impede supply and retreat, and it is exposed to turning movements based on the Pontebba and Plecken passes."

Enemy Pressure Increasing.

LONDON, November 4.

An Italian communiqué says:—"Enemy pressure is heavier on the left wing of the Tagliamento line. We have detained attempts to reach the right bank of the river."

Situation Grave but not Desperate.

Formidable Battles Foreshadowed.

LONDON, November 4.

Reuter authoritatively learns that the Italian situation while exceedingly grave, is by no means desperate. The Italians were outnumbered and outgunned and had to fall back on the line of Tagliamento, and on the possibility of having to fall back further, should be faced with calmness and confidence. On the contrary, it is evident that the Italians are playing for time, and the best brains of the Allies are now focussed on the Italian front. It is possible that here one of the biggest battles in history may be fought, the Allies having now the opportunity of dealing the Central Powers a crushing blow in the open. The first condition is that the Italian Army remains intact, and at present the Italian Armies are unbroken and undaunted. A telegram from Rome says the necessity to speak plainly almost brutally of the Italian situation is everywhere emphasised. The plan of the enemy must fail, but it would be a dangerous illusion to think it has already failed. Formidable battles must be fought in the Italian plains. The reconquest will be slow, and great patience and military endurance are essential, even if it be necessary to retreat further.

German Strategy Analysed.

ALLAHABAD, November 4.

LONDON, November 3rd.—The "Westminster Gazette's" military correspondent is hopeful that General Cadorna's withdrawal may be as completely justified by the sequel as was Marshal Joffre's similar manoeuvre in 1914. In the face of the military position in the West, the launching across Alps at the beginning of winter of any troops Germany could spare from the East is not sound strategy and must have been dictated by the necessity of stopping the dwindling of confidence threatening the existence of the Germanic alliance. If such an adventure could succeed in quickly disintegrating Italy's main forces, the enemy sweeping across the northern Italian plain might have reckoned on living on the country, but otherwise, cooped up in north-eastern Italy, the enemy forces must speedily find that their last state is worse than their first.

Thus a check may very well become the prelude of a crushing reverse. No balanced judgment can see the remains of the repeatedly beaten Austrian forces—even plus some German divisions—overrunning and subjugating Italy. After all, these German divisions are no better and no more numerous than those recently destroyed northward of the Aisne.—("Pioneer").

Italians Retire Without Loss.

LABORE, November 4.

LONDON, November 3rd.—An Italian communiqué reports that the fighting is only three miles from the Tagliamento but is north-east of Udine.

A correspondent of the Central News at Rome states that the evacuation of territory has been carried out without losses and the Italian army is intact and full of fighting efficiency.—("O. and M. Gazette" special cable.)

Splendid Italian Withdrawal.

The Most Brilliant Episode of the War.

LONDON, November 4.

Reuter's correspondent at the Italian headquarters says:—"Successful retirement of Italian across Sagliamento was entirely due to the self-sacrifice of the cavalry whose splendid manoeuvring in great masses and reckless gallantry against machine-gunning remain one of the most brilliant features of the war. Their constant daring, dashes under fire, march of the main body of the army enabling it to occupy pre-arranged position which they are now busy fortifying. There were charges of squadrons and whole brigades executed with admirable precision and at the highest speed which the machine-guns failed to arrest. Some regiments were practically annihilated but not in vain as sacrifice protected the road along which the third army marched to safety."

Western Front

Germans Abandon Chemin-Des-Dames. Sequel to Malmaison Victory.

LONDON, November 4.

A French communiqué says:—"The result of the victory of Malmaison have not been slow in showing themselves. Threatened on the right, pressed by our infantry and crushed by our artillery which has unceasingly bombarded his organisations south of the Ailette from our new positions, the enemy has been compelled to abandon the Chemin-des-Dames, to which he has been clinging for

the past six months. On a front of twenty kilometres from Froidmont Farm to a point east of Craonne our troops, descending the northern slopes of Chemin-des-Dames, occupied the German positions to a depth exceeding a kilometre in certain places. The villages of Courtecon, Cerny-en-Laonnais and Allies are in our hands. Our patrols are keeping in contact with the enemy and have reached the Ailette between Braye-en-Laonnais and Cerny."

Official German Report.

LONDON, November 4.

A wireless German Official communiqué says:—"Unnoticed and undisturbed we, last night, withdrew our lines from the hilly front of Chemin-des-Dames."

Considerable Advantages for the French

LONDON, November 4.

PARIS.—A semi-official statement says that the enemy's evacuation of the Chemin-des-Dames means that they have abandoned the heights from which they viewed the French back lines and taken up positions in the marshy region of the Ailette which the French dominate. Moreover and serious enemy attempt at an offensive on the Aisne front is hence forward out of the question, while the defence of the French position in this region has become easier and will require very few men.

The New French Line.

A French communiqué says:—"During the night we continued our advance between the Aisne canal and the region of Corvany and reached the southern bank of the Ailette along the entire front. The enemy fell back on the northern front, the bridges and passages to which have been cut. The artillery struggle continued lively in the sector of Chavignon and some points in the plateau region."

French Captures in October.

Among the material captured since October 23rd we have already counted two hundred heavy and field guns, two hundred and twenty-two trench guns, and seven hundred and twenty machine guns.

On the right of the Meuse there were violent artillery actions on the Chaulnes Woodfront.

Fifty-One Enemy Aircraft Felled.

Between the 21st and 31st October twenty-one enemy aeroplanes were brought down by pilots and two by anti-aircraft guns. Moreover twenty-eight enemy machines were driven down in their own lines seriously damaged.

End of a Great Battle.

Its Progress Reviewed.

LONDON, November 4.

Reuter's correspondent at the French headquarters, telegraphing to-day says:—"The German retreat from Chemin-des-Dames marks the end of one of the great battles of the war. It began on April 19th, when the French reached the crest overlooking the former German position down to the banks of the Aisne and the enemy communications in the Ailette valley. It ended yesterday after six months of almost continuous fighting, the battle having lasted longer and cost more lives than at Verdun. In the first three months of the battle, when the fighting was most persistent, the enemy divisions were relieved at a quicker rate than during the corresponding months of the battle of Verdun. No German division that was sent away from the battle was ever called upon to return. The Germans will, of course, say they abandoned voluntarily in order to husband men, but the truth is that since October 23rd when the Zouaves stormed Malmaison fort, the Germans have lost or abandoned twenty miles of the Hindenburg Line. To retain this sector of front, stretching from Laffaux to Craonne the Germans provoked over twenty battles almost as many times as they accepted battle forced on them by the French. They engaged in scores of minor operations and suffered casualties which may be numbered by the hundred thousand. As the result of their efforts they, bit by bit, won back the greater part of the crest of the line and had every intention of establishing themselves comfortably on it for the winter. The French command viewed the situation with calm and have since been methodically preparing to reverse the position at a blow instead of wasting men in innumerable minor attacks. When the blow fell at a dawn on October 23rd perhaps two-thirds of the crest was in German hands. By the evening of that day four of their best divisions had been out of action and, except at Les Bovettes, they were everywhere driven from the plateau. With the fall of Les Bovettes went their last foothold on the crest. Yesterday they gave up the lines they held under the crest of the Northern slope which were taken in the rear from the new French positions in the valley on their right and they dropped back noiselessly to the other side of the Aisne (? Ailette)."

Organising French New Ground.

LONDON, November 4.

A French communiqué says:—"The French are organising their new ground on the Ailette front. There was an artillery duel in various sectors of the Chemin-des-Dames."

Brilliant Aerial Record.

LONDON, November 4.

In the battle of La Malmaison the French airmen brought down sixteen German machines and engaged in 611 fights. Fifty German machines crashed into their own lines.

Irish Fusiliers' Successful Raid.

LONDON, November 4.

[This afternoon's communiqué from Marshal Haig says:—"The Irish Fusiliers made a successful raid last night southeast of Harvécourt. Two attempted raids by enemy in the neighbourhood on Monchy-Le-Preux were repulsed. Small parties of our troops captured strong points one east of Broodseinde other south-east of Poelcapelle"

Positions Lost and Regained.

Bombing Attack Repulsed.

LONDON, November 4.

A British communiqué says:—"We repulsed after sharp fighting, attacks this morning south and west of Passchendaele in which the enemy captured an advanced position."

in the neighbourhood of the Ypres-Roulers railway. We retook the post this afternoon. We repulsed a bombing attack east of Gouzeaucourt. There was considerable enemy artillery activity north of Ypres. The weather interfered with flying.

Great Hostile Artillery Activity.

LONDON, November 4.

A British communique says:—Hostile artillery was more active in the neighbourhood of the Ypres-Staden railway. Our artillery activity on the battle front continued. A pilot flew through clouds at a height of two thousand feet and dropped two heavy bombs on Gontrode aerodrome on Thursday. Drizzle and heavy anti-aircraft fire prevented the observation of results.

LONDON, November 4.

F. M. Sir Douglas Haig's communique says:—We captured a few Germans in a patrol encounter west of La Bassée. There was great hostile artillery activity at night east of Ypres.

German Nonsense.

Paschendale Story Exposed.

LAHORE, November 4.

LONDON, November 2nd.—A correspondent at the front describes the German statement that Paschendale was lost and regained by a gallant counter-attack, as pure nonsense. Apparently when the Canadians reached their objective close to the village the Germans in it bolted and, later, finding that we did not advance to occupy the place, they came sneaking back.

Russian Front

Russian Soldiers and Enemy.

LONDON, November 4.

A Russian wireless communique says:—Our soldiers fraternised with the enemy in the Vishnoff Lake sector. We carried out a successful raid northward of Busiatyn and took some prisoners.

Egyptian Front

A Successful Raid

LONDON, November 4.

An official communique from Egypt says:—We hold a position north of Beersheba. We made a successful raid on another portion of the front killing a large number of the enemy.

Severe Blow to Turks.

LONDON, November 4.

Beersheba has been a severe loss for the Turks, as it was the main base for attempts to invade Egypt through Sinai. Its capture ends the position of stalemate in the front of Gaza and forestalls German designs on Palestine and Mesopotamia. Important developments shortly are probable.

Defences of Gaza Attacked.

LONDON, November 4.

The Egypt communique says:—After heavy bombardment we attacked on Thursday night western and south-western defences of Gaza and captured the Turkish front line on a front of five thousand yards taking 296 prisoners. We drove off three counter-attacks and inflicted heavy losses.

CAIRO.—The Sultan of Egypt and General Maude have warmly congratulated General Allenby on his brilliant capture of Beersheba. General Allenby has replied to General Maude:—"I hope our efforts will assist yours and that our co-operation will shorten the road to victory."

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(BY WIRE.)

Calcutta

Tidal Floods in Bengal.

CALCUTTA, November 4.

A Noakhali correspondent reports that on the 31st October, an unusually heavy tidal bore inundated the major part of the town and suburbs. Almost all houses in the flooded area were under waist deep water for three hours. The Magistrate's residence, Mission house, Zilla school, Madrasse, Collectorate, District Board and police offices were isolated by water. Almost all tanks were polluted with salt. A dead body was washed ashore. There was much damage to the crops.

An Old Fort Unearthed.

Near Calcutta.

CALCUTTA, November 4.

A contractor while engaged to fill a tank and cutting a drain at Budge Budge the work men came across the remains of a concrete pillar. When this pillar was dug out a quantity of old metal was found underneath. From enquiry it was found that at that place a fort existed at one time having been built by the N. W. of Murshidabad. The pillar in question probably formed part of the building. Archdeacon Firminger states that at the time when Lord Clive came to recapture Calcutta in 1757 Admiral Watson proposed to capture this fort by surprise at night. There was a fort kept at Budge Budge by the English perhaps the same fort, and in 1778 it was very much strengthened on the expectation of the arrival of a French fleet. What is known last of this fort is that in 1785 an invalid corps was kept there. It is not known when it was dismantled. Some ruins of the magazine of the old fort were visible within the last few years. As regards the pieces of metal which have been discovered and are described as lead the Archdeacon believes them to be Kent lead brought by ships in ballast. Some years ago two or three old cannon balls were found while excavating the earth in the same locality.

Calcutta University Commission.

Mohamedan Member Joins.

POONA, November 4.

In connection with the visit of the Calcutta University Commission to Poona Dr. Ziauddin Ahmed, M. A., C. I. E., of the Aligarh College, joined the Commission here today. During his stay in Poona Dr. Ziauddin Ahmed was the guest of the Hon'ble Mr. Ebrahim Haroon Jaffer, and discussed questions affecting Mahomedan education in the presidency more especially as regards teaching of Urdu in schools.

Visit to Bombay.

BOMBAY, November 4.

The Calcutta University Commission visited the educational institutions and hostels in Bombay, quite a long time being spent at the Victoria Jubilee Technical Institute and the Sydenham College of Commerce. The Commission left for Poona on Friday morning and will return to Bombay on Sunday. The Commission leaves for Allahabad on Wednesday next.

Mourning for H. R. H. Prince Christian.

CALCUTTA, November 4.

Court mourning is order for four weeks from October 29th, and half mourning commencing from November 19th owing to the death of H. R. H. Prince Christian.

Burma

A Women's Pluck Rewarded.

RANGOON, November 4.

At a presentation ceremony held by the Commissioner of Police to-day Ma Kyin Hain a tobacco roller, was presented with Rs 50 and a pair of pretty gold bangles in recognition of her plucky action in wresting a clasp knife from the Burmese robber last week. The woman was returning along with two others from a hospital when they were attacked by a robber from whose hands she wrested a clasp knife, which he brandished with a view to terrifying them into making over their jewellery. The assailant was arrested forthwith.

Bombay

British Prisoners in Turkey.

Good Treatment by Germans.

BOMBAY, November 4.

The "Times of India" states, on the authority of the Chief Postal Censor, Bombay, that letters received in India from all ranks of prisoners taken by the Turks show that they received good treatment from individual Germans with whom they were brought in contact.

Sind Moslems and Home Rule.

KARACHI, November 4.

At a meeting in Karachi a Sind Moslem League was established in opposition to the Sind Mahomedan Association. The promoter of the new League is the Hon'ble Mr. G. M. Bhugri and the immediate cause of the establishment was the inclusion of a paragraph adverse to Home Rule in the Sind Mahomedan Association's address to the Viceroy. It is said that 70 members have joined the new league.

Lingayats and Reform.

Some Requests.

POONA, November 4.

A meeting of Lingayats was held at Belgum and several important resolutions were passed. It was resolved to ask the Government to allot five seats in the Bombay Legislative Council to the Lingayat community, four to be competed for by the Lingayats in the Southern Division and one by those in the Central Division. The Government was requested by another resolution to make primary education free and compulsory immediately after the close of the war. A deputation consisting of Sirdar Lakhamgunde Basavaprabhu, Sirdesai of Vantmuri, and Rao Bahadur R. C. Artal, was appointed to wait upon the Right Hon'ble Mr. Montagu to place before him the demands of the Lingayat community.

The Hardinge Municipal Buildings.

Speech by the Maharajah of Bikaner.

BOMBAY, November 4.

The Maharajah of Bikaner laid the foundation stone of the New Municipal Hall for the Municipality of his capital a day or two ago and made a noteworthy reference to Lord Hardinge after whom the Hall is named. He said:—The remarkable success and great popularity of Lord Hardinge in India is due to his genuine sympathy for her people, his great tact and his liberal and broad-minded statesmanship. In his administration he brought into play those rare gifts with which Providence has endowed him, imagination, foresight and true intuition. In his acts and utterances he was guided by a stern sense of duty. He never played to the gallery nor for any personal considerations did he ever depart by a hair's breadth from the course dictated by his conscience. He endeared himself to those who came in personal contact with him by

His Unfailing Courtesy.

whilst these who know him intimately further declares that one of the chief characteristics which made for his success in one of the most difficult of careers, the diplomatic service, was his absolute outspokenness. The Maharaja dilated on Lord Hardinge's services to India and in connection with the war and referred to the findings of the recent Mesopotamia Commission and to the opportunity which these afforded to Lord Hardinge's enemies to make on him an unseemly and unjust attack. It is not necessary, he said, to enter into the merits of the Mesopotamia report nor does Lord Hardinge's honourable record of past services stand in need of any further defence, specially after all that has been said on the subject by distinguished British statesmen. Like the other countries concerned India also has no reason to be indifferent to certain unsatisfactory features of the Mesopotamia campaign for did

not our gallant soldiers share the sufferings, but India has correctly gauged the situation. India realizes that the

Failure was due to the Military System.

which, however efficient it may have been in the hands of a genius like Lord Kitchener, was sooner or later doomed to fail and specially so under the strain of a war of this magnitude. The needs, requirements and the developments of which not even the greatest military experts of the world could correctly foresee three years ago. The Indian appreciates the difficulties of the campaign which developed into an operation of wide magnitude from a comparatively modest beginning and which up to that time had been publicly and officially acknowledged as one of the most successful of the various campaigns of the war and much as India admires the chivalrous nature of Lord Hardinge in nobly accepting all responsibility rather than shift it to other shoulders she knows that it is only theoretically that he can be held responsible for all that happened.

The First Gujarati Political Conference.

BOMBAY, November 5.

The first Gujarati Political Conference opened at Godhra on Saturday under the presidency of Mr. M. K. Gandhi. The proceedings were throughout conducted in Gujarati, a feature of the assembly being a very large attendance from the adjoining districts and interior villages, of cultivators, petty traders and small landholders. The audience numbered from about eight to ten thousand of whom about eleven hundred were delegates. There were a number of Mahomedans and about 500 ladies present. In his presidential speech Mr. Gandhi dwelt at length

On the Home Rule Question

Mr. Gandhi pointed out that the agitation as hitherto carried out was of an external kind. It was necessary to carry on more vigorous internal agitation than what had been made in the past. He observed that Home Rule implied conceding of the right to err and the right to rectify that error. Any other arguments about the fitness of Indians were untenable. He asserted the Indians as a nation were

Fit for Home Rule.

A departure was made in the rules for the election of members of the subject committee. Mr. Gandhi announced, that, Mahomedan delegates and also those ladies who wished, could attend and take part in the meeting of the subjects committee.

Punjab

Post Office Cash Certificates.

Speculators' False Representations.

LAHORE, November 4.

The following Press communique is issued by the Punjab Government:—It has been brought to the notice of the Government that in some districts of the Punjab certain speculators and money-lenders have been buying up Post Office cash certificates from small holders as a price much below their cost. Ignorant people have been induced to part with their securities at heavy discount by false representation as to the difficulty or impossibility of realising at the post office. As was stated in the Government of India loan notification these cash certificates can be cashed on presentation at the post office of issue or with the permission of the Post-Master-General at any other post office at which savings bank business is conducted. The public are therefore warned against the attempt of interested parties to persuade ignorant holders to sacrifice their certificates for less than the amount obtainable from the post office.

Sir Michael O'Dwyer's Speech.

LAHORE, November 4.

In the course of a speech at a notable Durbar which he held at Jhelum on the 1st November, Sir Michael O'Dwyer after referring to the Government rewards for service said:—

GENTLEMEN.—You, who are bearing so large a share of burden of this war will be interested to know that the Punjab's contribution to the Indian Army from the 1st August, 1914, to the end of September, 1917, has been about 220,000 men, of whom over 45,000 are combatants. This division's share has been over 70,000 of whom 5,600 are combatants. These figures speak eloquently of the part the division has played in the war and prove that its people have realised that in fighting overseas against our enemies they are also defending their country and their homes from aggression. As has repeatedly been said, the outer line of defence for India is Mesopotamia and Baghdad, which, thanks to the combined efforts of the British and Indian forces, is now in our hands. It was intended by the Germans to be the base of their aggressive designs against the Indian Empire.

His Honour dealt in detail with war services rendered by the three districts of Jhelum, Gujrat and Shahpur in concluding the Lieutenant-Governor said:—None of these three districts is endowed with great material resources. Agriculture is the staple occupation there. No great industrial or commercial undertakings are to be found within their borders, but you all, Mahomedans, Sikhs, and Hindus have contributed generously according to your means to the various charities and funds in connection with the war. The war is a great scourge, but like other scourges sent by Providence it offers opportunities to men to show some of the highest human qualities in war, patriotism, valour and self-sacrifice. Believe me, the services rendered in this war will go down to history and will be treasured for centuries in the records of the Government and in the tradition of the clans and families who have taken an active part in the great struggle, while the clan, the family of the individuals who could have helped in one form or another but failed to do so will never cease to regret that they stood aloof when opportunities of service and honour presented themselves.

Before Sir Michael O'Dwyer's speech there took place a distribution of Honours and rewards, which is probably unprecedented in the history of durbars, among them being five new titles which with the authority of the Viceroy were announced in anticipation of the New Year's Gazette. The special train conveying His Honour and the party reached Lahore at 6-30 P. M., on Thursday.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యై దాంద్రమహాజనసభలయందలి

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల యువనానములు,
వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములు గలవు.

వెల రూ. 1-8-0.

పోస్టేజి వేటు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టి వీధి, జూబ్లీహిల్స్, మద్రాస్.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోషధములు.

దంతచూర్ణము పండ్లతోమెరుగు	0.2
చీర్రసాయము మూత్రము అశ్మము	1.4
దంతకులహరి పండ్లతోమెరుగు	0.8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టి	1.0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1.5	0.12
మూలశంకుల తైలము డబ్బి 1.5	0.12
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1.5	0.8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0.4
కలరామూత్రము వాంతిభేదములకు	0.6
గజ్జిక తైలము గజ్జికదలకు డబ్బి 1.5	0.8
వామకర్పూరము సీసా 1.5	0.6
శేలకు మందు సీసా 1.5	0.4
తామర తైలము; తామర, శీటకు	0.6
కుప్పకు తైలము డబ్బి 1.5	0.4
కురతిద్రావకము సీసా 2.5	1.0
కఫహరి కితగట్టు దగ్గులకు	1.4
కఫహరిచూర్ణం ఉబ్బసములకు డబ్బి 1.5	0.8
వాయుపుపోట్లకు మందు	1.0

కేరళాగు ఉదయము.

మోహిని తైలము పెండ్లకులు పెరుగుటకు	0.12
కోమహరి పెండ్లకులు ఉడుకుటకు	0.0
ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1.5	1.8
కస్తూరిమాత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-5	0.10
నుఖభోగి మాత్రము	1.0
నుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	1.0
విరేచనములకు మాత్రము డబ్బి 1.5	0.8
గ్రహణి మాత్రము డబ్బి 1.5	0.8
శిరోవేదన మాత్రము తలనొప్పులకు	0.12
కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1.5	0.8
శిశుకు ద్రావకము సీసా 1.5	1.0
కుసుమారి మాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1.0
చుండుకు మానె సీసా 1.5	0.6
గుండరితైలము, ముఖకాంతికి	0.8
పగుళ్లకు తైలము కితపగుళ్లకు	0.6
కర్ణకులహరి చెవిపోట్లకు	0.6
జులాలి మాత్రము మలబద్ధమునకు	0.8
జంతువారహరి ఎముకలకు	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

TRY ONCE!
AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
Sold Everywhere.
Our Catalogue sent free on application.
APPLY FOR DETAILS:-
AMRUTANJAN DEPOT,
BOMBAY & MADRAS.

పరమరహస్యము
అద్భుతమగు డిలెక్టివ్ నవల. 256 పేజీలు
కావ్యలిఖితం. 1-8-0 చందా ద్వారా 1-0 మాత్రమే
ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము:-
(928) నిడదవోలు, కృష్ణాజిల్లా.

ప్రాణము గల పోషకులు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసు దీపములు -
బొమ్మల కాగితము - గారడీ పుస్తకములు విక్రయించెదము.
క్యాటలాగు కావలెనా? (192)

బి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్మన్, విశాఖపట్టణము.

శుక్లనష్టమునకు దివ్యోషధము

శుక్లనష్టవ్యాధిగ్రస్తులగు విద్యార్థులకు
అమోఘముగ పనిచేయును. వెల రూ. 1.

కె. ఎల్. ఎ. సింహా బ్రదర్స్
(915) నేటిపు డాక్టరు, రాజమహేంద్రవరము.

అత్యద్భుతమైన జోస్యము

మీ జననకాలమును తేదీనిగాని లేక మీ వయస్సును
నక్షత్రమునుగాని లేక మీరు జాబును వ్రాయువేళనుగాని
తెలియజేయుదు. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సం
వత్సరమునకు తెలుపబడును. ఇందులకుగాను మీ రొకరూపా
యిన మాకు పంపవలెను. మా జోస్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను
గూర్చి కుంభకోణములు ప్రాకృత్యముగనున్న టి. కే. శివ
రావుయ్యరు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
మీరు చెప్పిన భవిష్యత్తు అత్యద్భుతముగ ఈ సంవత్స
రమునకు ఇనుమంతయు విరుద్ధములేకుండగ నిజమైన దృష్టాం
తము నిచ్చినది.

డి కలింగ అప్రెంటిస్ జి. బ్యూరో
902 వోడవరము, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

అమృతాంజన అవలేహ్యము.
ఈ లేహ్యము రక్తమున కుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి
శాశ్వతముగాను నొసంగును. 219
అరోగ్యమున కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
ప్రస్తుతము శాశ్వతముగాను అను పుస్తకమునకు
ప్రాసిన శిషాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.
వైద్యశాస్త్ర మునిశ్చయం గోవింద్రి,
ఆతంకనిగ్రహ జ్యోతిషశాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆత్మబిజ్ఞానము.
శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి.
దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నవైజా చక్రని గ్రంథము. వెల రూ. 0.3-0
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మద్రాసు

Encourage Swadeshi Industries
BY
Buying Swadeshi Goods
ANDHRA KNITTING FACTORY,
220, CHINA BAZAAR ST.
MADRAS.
Socks and Stockings
in different colours
and sizes can be had
at moderate rates.
Trial orders Solicited.
805

శ్రీమంతుల కొక హెచ్చరిక
మీరు
పూర్ణముగా దేహపటుత్వమును కలిగియున్నారా?
తనివో మాడిక్స్ విగర్ అను ఔషధరాజమును వాడిచూడండి
అమితత్వము నేటిగలిగిన బలహీనత, మనోవికారము,
నరపటుత్వము లేమి మున్నగునవి యే కారణములచే గలిగిన
వయినను సరే దీనివలన స్వస్థత జేయును అకాలవృద్ధాప్య
మును రానీక పురుషుల పరిపూర్ణ యౌవనమంతులచేయును.
చౌగ్యులమును పోగొట్టి దృఢకాయుల జేయును. శ్రీత్రైక
ముద్భవించి, ఉత్సాహము కలిగించి మాత్రమే పురుషునిజేయును.
గొప్పవిలువగల మూలికలచేసిద్ధము చేయబడినది. 48 మాత్రము
గల డబ్బీ వెల రూ 10-0-0 మాత్రమే. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఇదొక డబ్బానుకొని వాడి, దాని చతుర్తారమును ఫలము
లను పరిశీలించును. అనేక మందులు పనిచేయని పట్టిని
ప్రభావితమొందినది. ప్రత్యేక నిర్మాతకులు,
మాడిక్స్ మ్యాన్ ఫ్యాక్టరీంగు కంపెనీ,
(868) 826 మెయిన్ స్ట్రీటు మకాం పూనా.
MADIX MANUFACTURING Co.,
(Dept 36, MAIN STREET, Camp, POONA)

'శాస్త్రోక్తమైన ఎరువు.'
662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)
పై విచారణాధికారులు: మొసర్పు ప్యారి కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం,
వరి, వోట్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱకు, అరటి మొదలగు మాగాణి, ఖిచ్చి, పయిర్లకున్న, దంప, ఫలవృక్ష
ములకున్న, మొక్క తీగవగైరాలకున్న సంపూర్ణఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు.
ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి
శాలాకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను ఆను
సరించి తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరవం, కన్నడం,
మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి,
ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచేప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు
విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈక్రింద నుదహరించుచున్న వైబిఎస్ సమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
ప్యారి అందు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.
Parry & Co., Post Box No. 12, Madrs.

MADRAS:—Printed and Published by K. Nageswara Rao at the "Andhra Patrika" Power Press 6 & 7 Thambu Chetty Street, George Town